

Doština plačana v gotovini.

BOGOLJUB

ŠMARNA GORA

PO MARIJI K JEZUŠU

1929

JULIJ

Koledar Apostolstva molitve za julij 1929.

Glavni mesečni namen, blag. od sv. očeta: Duhovne vaje v Domovih.

Misijonski mesečni namen, blagoslovljen od sv. očeta:
Boljševiška nevarnost v misijonih.

Mesečni zavetnik: Sv. Ignacij (31.)

Dnevi	Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. R. T.	
			Ljublj. šk.	Lavant. šk.
1 Poned.	Presv. Kri	Češčenje presv. Krvi	Ljublj. Trnovo	Zibika
2 Torek	Obisk. M. D.	Marijine družbe	Draga	Sladka gora
3 Sreda	Heliodor š.	Krščanska dobdelost	Selca	" "
4 Četrtek	Urh š.	Slovenski kat. shod v Ameriki	Smlednik	Dramlje
*5 Petek	Ciril in Metod	Delo za zedinjenje	Komenda	Kalobje
6 Sobota	Izajša pr.	Katoliška akcija	Radomlje	Slivnica
*7 Nedelja	7. pob. Vilibald	Zadoščanje presv. Srcu	Št. Janž	Sv. Štefan
8 Poned.	Elizabeta kr.	Odvritev hudih ur	Šempeter	Sv. Vid p. Gr.
9 Torek	Veronika	Popold. služba božja	Št. Peter Kras	Zusem
10 Sreda	Amalija d.	Verska vzgoja mladine	Naklo	Nova cerkev
11 Četrtek	Pij I. p.	Dijaki na počitnicah	Poddraga	" "
12 Petek	Mohor in Fortunat	Naši izseljenci	Žužemberk	Vojnik
13 Sobota	Marjeta d. m.	Mladenci pri vojakih	Čemšenik	Kapela boln.
14 Nedelja	8. pob. Bonaveni.	Redovi sv. Frančiška	Vodice	" "
15 Poned.	Henrik	Vladarji in državniki	Borovnica	Vitanje
16 Torek	Karmel M. B.	Škapulirska bretovščina	Češnjice	" "
17 Sreda	Aleš s.	Mir v družinah	Vranja peč	Dobrna
18 Četrtek	Kamil s.	Skrb za bolnike	Dežel. bolnica	" "
19 Petek	Vincenc P. s.	Lazaristi. Usmiljenke	Ljublj. Lazar	Šmartin v R.
20 Sobota	Elija pr.	Odlčnost v veri	Prečina	Črešnjice
21 Nedelja	9. pob. Prakseda	Vdanost sv. Cerkvi	Koč. Plan.	Frankolovo
22 Poned.	Merija Magd.	Duh spokornosti	Sodražica	Št. Jošt
23 Torek	Apolinar š. m.	Katoliški znanstveniki	Zlatopolje	Gornji grad
24 Sreda	Kristina d.	Cerkev v Rusiji	Šenturška gora	" "
25 Četrtek	Jakob ap.	Misijoni med pagani	Ljub. Sv. Jakob	Koprivna
26 Petek	Ana	Naše verne matere	Šk. Loka Kap.	Ljubno
27 Sobota	Pantaleon m.	Duhovniki in redovniki	Voglje	Sv. Franc.
28 Nedelja	10. pob. Inocenc	Širjenje dobrih listov	Gora nad Idr.	Rosulje
29 Poned.	Maria d.	Zmernost in treznost	Trboje	Solčava
30 Torek	Abdon, Sener m.	V molitev priporočeni	Kostanjevica	Rečica
31 Sreda	Ignacij Loj (m. z.)	Družba Jezusova v SHS	Idrija	Javorje

ODGOVORI.

C. M.: Če ste bili tako neprevidni, da ste padli v roke sleparici, zato vendar ne bo odgovoren »Bogoljub!« Kar tiče druge zadeve, se pa smete obrniti na pristojno mesto, ali pa vložite prošnjo.

Franc M.: Zaobljuba je kakor zapoved, ki veže v vesti. V tem slučaju gre za malo stvar. Zdi se pa, da je bil samo sklep, ne pa prava zaobljuba. — Dr. Škocijan p. T.: V dopisu ni nič takega, da bi bilo vredno omenjati. — Ločer: Osebnih zadev, ki poleg tega uredništvo vanje nima nobenega vpogleda, pač ne kaže sprejemati v list, ki se tiska v 35.000 izvodih. — Oseba iz T.: Vi imate tako zvane škruplje. Kaj je to? Škruplj je strah, da je greh kar ni greh; ali da je velik greh, kar je samo napaka in odpustljivi greh. Kdor ima škruplje, nikoli ni miren, marveč živi v vednem strahu in nepokoju. Pri spovedi se škru-pulozne opetovano obtožuje istih grehov in po-

navlja brez potrebe misleč, da še ni prav razodel, ali da se še ni dosti natanko obtožil. — So pa nekateri škru-pulozni samo v posameznih rečeh, v drugih pa imajo bolj ohlapno vest... Ali vidite v tem opisu svojo sliko? Skoraj da. Vzrokov je dosti, zato so pa tudi pomočki raznovrstni. Glavno zdravilo: Ravnanje se je treba vedno po navodilih spovednika in brez ugovora ubogati, kar naroči... Zavedajte se, da je to duševna bolezen, ki jo je treba prezirati ter z ljubeznijo in veseljem služiti Bogu, ki je Bog ljubezni. — Kar tiče ponavljanja molitve, je smešno in nepotrebno. Vedite, da Bog gleda na dobro voljo. Tako ponavljanje tira človeka do smešnosti, če se koj ne ustavi. — Kar tiče dogodka z očetom, je pač napačno, v kolikor Vas je premotila nagla jeza in kolikor je bilo proti spoštovanju, drugo pa pre-pustite pozabi! — D. M. dr. v Tr.: Načelno ne priobčujemo ne zahval ne pozdravov voditeljem. Bralci nimajo nič od tega, škoda je prostora, ker bi morali potem ustreči tudi drugim. Te stvari spadajo med oglase, ki so pa dragi.

*Šmarna gora.**Moja molitev.*

*Z ranim jutrom romam nedeljskim.
Prvi kos se v meji prebuja.
Skozi Dravljje romam domače;
materin je grob me zdomačil
z dragim selom svetega Roka.*

*Na pokojno polkno potrkam:
Vstani, mati, greva na goro!
Lilije brste med ograjki.
Po Zasavju Božjemu Srcu
pritrkava hvalnice nove.*

*»Sam odromaj! Jaz sem na cilju.
Kjer ne roma več se nikamor
kakor dan vstajenja v nebesa.
Kjer ne poje pesem se druga
kakor pesem: Sladko počivaj!« — — —*

*Sveti Vid je k fari zazvonil:
Pridite na svatbo nedeljsko!
Pot je polna svatinj in svatov;
vsak pozdravi, ali premakne
vsaj klobuk na glavi ponosni.*

*Od zvonjenja svetega Vida
zibljeta se v rasti razkošni
jasna rž in divna pšenica.
Rasti, rasti, kruh nam vsakdanji!
Zori, zori, kruh nam nebeški!*

*Tik pred Tacnom se mi pridruži
romarica — steza podgorska:
Pridi, romar! Pojdeva v goro.
Štirikrat na štirih postajah
postojiš ob znamenjih štirih.*

*Prvo pravi: Gora je strma.
Kadar gori prvikrat romaš,
droben križec vloži v skalovje.
Druga pravi: Gora je lepa.
Skrb in žalost spodaj ostani!*

*Tretje kliče: Gora je sveta.
Višje stopa varna stopinja,
višji vzori vstajajo v duši.
In četrto znamenje kaže:
bližnjo stezo v romarsko cerkev.*

*En lučaj in v gorskem sem rajju.
Zarja sije iznad oltarja;
dih blagosti diha po hramu,
duh molitve dušo prevzame.
Lep je, lep obisk pri Mariji.*

*Slušaj, Mati, skromno besedo!
Skaži Sinu mojo zahvalo,
kar je v meni storil po Tebi.
Pojte, pojte, romarji drugi!
Molk — je verna moja molitev.*

Silvin Sardenko.

Nesmrtni dedič češke zemlje.

Dr. Fr. Jaklič.

Julija meseca se bodo vprle oči katoliških Slovanov v zlato Prago ter bodo pazljivo motrile potek svetovaclavskih slovesnosti, s katerimi bodo Čehi s srčno toploto in blestečim sijajem proslavili tisočletnico mučeništva svojega kneza svetega Vaclava (Venčeslava). Nebrojne množice češkoslovaških državljanov in slovanski gostje iz juga in vzhoda se bodo klanjali Vaclavovemu spominu ob njegovem grobu v cerkvi sv. Vida na ponosnih Hradčanih, ki ji je on sam položil temelj, ter se poživili v vzvišenih vzorih, za katere je Vaclav, »nesmrtni dedič češke zemlje«, živel in izkrvavel. Oče katoliških narodov, papež Pij XI., ki ima ravno za Slovane še posebno ljubeče srce in veliko upa od njih za sv. Cerkev, je izdal za svetovaclavsko slavlje posebno apostolsko pismo, ki poudarja, da je sv. Vaclav ne le češki ljubljenec, ampak obenem tudi svetnik vesoljnega katoliškega sveta. Nam Slovencem pa je ta knez-mučenec seveda še tem bližje, ko nas družijo z njim tudi slovansko pokolenje in se zavedamo, da je bil njegov govor čisto podoben govoru naših pradedov in da so njegove prisrčne molitve bile govorjene v naši mili in blagoglasni govorici. Mil in drag pa nam je tudi zato, ker je zrastle iz duhovne setve svetega Cirila in Metoda; pri njegovi vzgoji je imela namreč glavno nalogo babica sv. Ljudmila, ki je pa postala svetnica in mati češkega naroda ravno pod vplivom Ciril-Methodovega delovanja; njeno delo so pa potem nadaljevali in tako uspešno dovršili vzorni slovanski duhovniki, katere sta vzgojila sveta solunska brata. Zato je tudi papež izpregovoril v apostolskem pismu izredno prisrčne besede v proslavo in priporočilo Ciril-Methodijske ideje in njenega apostolstva.

*

Velik je bil sv. Vaclav v svojem življenju.

Bil je sin Vratislava ter njegove žene Lutičanke Drahomire in vnuk prvega krščanskega češkega kneza Bořivoja in sv. Ljudmile, rojen menda leta 907. Roditelja sta ga dala v odgojo babici Ljudmili, ki ga je dala najprej poučiti »v slovanskih knjigah«, torej v književnih zakladih svetega Cirila in Metoda ter njenih učencev. Pismo Pija XI., ki najprej na kratko oriše Vaclavovo življenje, pravi o Ljudmili:

»Tako lepo ga je uvajala v zapovedi svete vere, da se je že od nežnih let odlikoval v krščanskih krepostih.« Potem pa pismo lepo nadaljuje: »Poslali so ga nato na grad Budeč pri Pragi, kjer je stala cerkev, posvečena prvaku apostolov, sv. Petru, da bi se ondi izobrazil tudi v latinskem slovstvu. Komaj je po očetovi smrti postal polnoleten, so ga že izbrali za kneza; ob nastopu vlade je izjavil, da hoče le Bogu zvesto služiti. Z odločnostjo je uvedel red, končal spore in zopet vpeljal pravico. Ves je bil zavzet za blagor domovine, branil jo je pred sovražnikom ter skrbel za njeno neokrnjenost in njen prospeh; bil pa je krotak ter je ljubil mir, zato je vse dosegel brez velikih porazov tujih držav in brez krvi nedolžnih. Tako je vodil svoj narod bolj z dobroto ko z ukazi. V javnosti je znal nastopati ko knez, zase je pa bil kot redovnik, pod dragocenimi oblačili je nosil spokorno raševino in je najskrbnejše čuval svoje devištvo skozi vse življenje. Kaj pa naj rečemo o njegovi pobožnosti do presv. Zakramenta, saj je bil že kot deček nad vse rad pri svetih skrivnostih ter je stregel duhovnikom pri njih in saj je še kot knez lastnoročno pripravljal kruh in vino za sv. mašo!

Njegova dobrotljivost in darežljivost je obče znana. Do ubožcev ga je bila sama milosrčnost, bil je tešitelj nesrečnih, veselje siromakov, oče sirot, branitelj vdov, osvobojeval je jetnike in sočutno tolažil vse žalostne. Vse te čednosti pa so potekale iz enega ter istega vira: iz njegove močne in delavne vernosti. Svoje katoliške vere se je neomajano držal in jo je v javnosti moško priznaval, a tudi pogumno branil in vneto širil. Zato se je takoj ob začetku vladanja odločno zavzel, da bo popravil škodo, ki jo je trpela vera; iz proğanstva je poklical duhovnike in obnovil bogočastje v zapuščenih cerkvah; obnovil je pogorele cerkve in gradil nove, osobito sveti hram na praškem gradu, posvečen sv. mučencu Vidu, ki bo letos obnovljen in slovesno izročen božji službi. Brižno se je trudil, da bi povsod zavladalo krščansko poštenje. Strogo pa je kaznoval navzlic vsej svoji ljudomilosti slehernega, ki je zavajal druge na kriva pota.«

Kajne, blagor mu, o komur zapiše prvak katoliške Cerkve tako pohvalne,

bogate stavke! In vendar je bil sv. Vaclav le štiri leta češki knez in je imel komaj dobrih 22 let, ko se je zrušil pod kopji in sulicami v smrti. V tako kratki dobi je dozorel. Zato pa ima Pij XI. kar najbolj gorko priznanje za skrbno katoliško vzgojo, ki je tudi v sv. Vaclavu obrodila tako zlahodne sadove.

Sv. Vaclav je pa bil tudi izvrsten, dalekoviden in preudaren vladar. Zvesto mu je stal ob strani Bog, h kateremu je vroče molil in se je po napornem dnevnem delu rad udeleževal tudi ponočne službe božje. Tako ga je gnala ljubezen do hiš božjih, da je s svojim zvestim služabnikom Podivinom hodil ponoči bos od ene grajske cerkve do druge in so mu ledena in zamrznjena tla večkrat do krvi ranila noge, da je šla krvava sled za njim. V Gospoda je zaupal in je pri njem iskal luči in pomoči in ni bil osramočen. Toliko je tudi v svetnih ozirih storil za Češko, da ga bodo letos proslavljali tudi nekatališki češki krogi.

Pri vsej svoji veličini je pa bil iz globine svoje duše ponižen. Svojih nepopolnosti se je rad kar javno obtožil in rad je potem hitel k duhovniku, se mu vrgel k noгам ter ga v solzah prosil, naj posreduje zanj pri Bogu.

Tako je zorel iz ponižnosti v krepost in svetost, iz svetosti pa v mučeništvo, o katerem po pravici pravi papež: »Se ob smrtni uri je bil velik v svoji dušni jakosti in v čudoviti ljubezni do brata-morilca.«

Kako je umrl?

Med češkimi velmožmi je bila takrat paganska struja še dokaj močna in pridružili so se ji zoper izrazito krščanskega Vaclava tudi oni krščanski vitezi, katerim njegovo svetniško življenje, njegova ljubezen do nižjih in zatiranih ter njegovi ostri nastopi zoper krivico in podkupljivost niso bili po godu. S slepilnimi gesli, da tirja Vaclavo smrt čast in sreča domovine, so omrežili tudi dvajsetletnega Vaclavovega brata Boleslava, ki je bil spričo svoje mladosti in svojega vlade željnega ter nemirnega duha še bolj dostopen za njih črne nakane. V močno utrjenem gradu Stara Boleslav je stanoval in tam so se v začetku jeseni leta 929. dogovorili, da ga bodo povabili na cerkveno proščenje v nedeljo 27. septembra, ker je bila grajska cerkva posvečena svetima mučencema Kozmu in Damianu.

Sv. Vaclav je vabilo ljubeče sprejel, zlasti ker mu je brat Boleslav, ki ni pošteno živel, zagotavljal svoje poboljšanje. S tropom konjenice je Vaclav prispel v

Staro Boleslav, bil pri službi božji in je potem še dolgo molil k svetima mučencema. Nato je hotel zopet oditi, a ga je brat z jokajočim glasom prosil, naj še ostane pri bojni igri, ki jo bo s svojimi vitezi priredil njemu, vladarju in bratu, na čast. Knez je v svoji blagomiselnosti verjel laskajočim se besedam, čeravno ga je nekdo opozoril na opasnost. Po viteški igri je bila v grajski dvorani gostija in ob zaključku je Vaclav še enkrat pozdravil zbrane veljake v imenu sv. Mihaela, nato pa napil še bratu »k pravi ljubezni«. Poljubil ga je in se potem umaknil v odkazano sobano, kjer je po svoji navadi še dolgo v noč molil.

V temni noči so pa njegovi sovražniki podrobno določili svoje temne namere za drugo jutro.

Ko je zjutraj na vse zgodaj zapel zvonček iz stolpiča lesene grajske cerkvice, se je Vaclav prebudil in je molil: »Hvala ti, Gospod, da si mi dal dočakati tudi to jutro!« Brž se je odpravil proti božji hiši, kar nenadoma pa ga je prestregel sredi dvorišča brat, ga pozdravil, objel in poljubil. Vaclav se mu je še enkrat zahvalil za sinočnjo gostijo, Boleslav pa mu je odgovoril zažetonetne besede: »Za danes sem ti pripravil pa še vse lepše slavlje.« Nemudoma je potegnil meč in ga zavihtel, da je iz Vaclavove glave brizgnila kri. Vaclav je prvi hip ostrmel od osupnenja, nato se je pa zravnal v svoji visoki vitkosti in telesni moči, je pritisnil brata igraje k tlom in mu izpulil meč iz rok; meneč pa, da se je bratov naval sovraštva ob njegovi prvi rani že polegel, mu je vrnil meč ter šel dalje proti cerkvenim durim. Takrat je pa Boleslav zavpil in iz vseh kotov se prihrumeli oboženi vitezi in navalili s kopji in sulicami na kneza, ki se je tik ob zaklenjenih cerkvenih vratih ves preboden zgrudil in je, držeč se s krvavimi rokami za ometano leseno steno, umrl s klicem: »V tvoje roke, o Gospod, izročam svojo dušo.«

Boleslavovi pomočniki so potem še nad mrtvim truplom divjali ter ga razsekali na kose. Tudi vso Vaclavovo posadko s Podivinom vred so posekali. Ob zori 28. septembra l. 929. je bilo to.

Mučeniškovo truplo je ležalo nekaj časa v krvi tik ob cerkvi sv. Kozma in Damiana; po naročilu matere Drahomire, ki je po žalostnem obvestilu prihitela iz Prage v Staro Boleslav, so ga pa položili na častnem mestu na oder, potem pa zagrebli ob leseni cerkvi. Nekaj dni nato je prihitela iz sosednjega slovanskega

ozemlja Horvatov tudi mučenčeva sestra Pribislava, se vrgla na svežo gomilo in z družicami grenko objokovala ljubljenega brata, katerega je že od otroških iger poznala kot vzor nesebične dobrote in svetniških kreposti.

*

Najlepši trg v Pragi in eden najlepših evropskih trgov sploh nosi Vaclavovo ime. Na njegovi vzpetosti stoji velikanski bronasti spomenik Vaclavov, ki sedi ob ljubljeni babici in še tremi drugimi češkimi svetniki na ponosnem konju ter drži

ves mlad in silen plapolajočo zastavo. Njegov dobri pogled plava nad češko zemljo, katero je tako vroče ljubil, ter je vpert v nebo, odkoder so mu svetile njegove zvezde-vodnice.

Slava ti, sv. Vaclav, knez in mučenec, brat naš po veri in krvi! Tvoje ga pokolenja in tvoje govornice smo — o da bi tudi nas vodili tvoji vzori! Pa še na Vzhod poglej, tudi tam so tvoji številni bratje po krvi in jeziku, pa kako žalostno je tam! Tudi njih se ljubeče spomni, o dobri slovanski knez Vaclav!

Moderni apostoli.

Ivan Tomažič.

Nekak notranji, dušni mraz je zagospodaril v nas. Tako pusto je v naših dušah, tako prazno je v naših srcih. Kar vidno čutimo ta mraz in puščobo v notranjosti.

Bolj ko je kdo izpostavljen modernim ledenim vetrovom, ki hočejo uničiti vse, kar je v katerikoli zvezi z našo dušo in dušnim življenjem, tem bolj čuti ta ledeni mraz.

Kaj naj storimo? Ali naj zdihujemo in mirno premrazujemo, dokler ne bomo popolnoma zmrznili? O, kaj še! Gibati je treba, katoliško gibati, uživati močno hrano presv. Evharistije, močneje se ogrniti s tremi božjimi čednostmi in ogreti svojo dušno hišico z božjo milostjo. Če treba, tudi za peč zlezimo! Za katero? Za veliko in obširno peč presv. Srca Jezusovega! Tam je za vse dovolj prostora, in vsak se bo prav dobrobra segrel. Tako mi.

Kaj pa drugi na ledenih poljanah poganskega socializma, v gorskih zametih lakomnega materializma in na drsališčih prevzetne prosvitljenosti? Ali naj pustimo, da zmrznejo, češ, saj so sami krivi? Ali naj preslišimo obupne klice na pomoč? Kdo bi bil tak? Še z živaljo smo usmiljeni. Usmiljenje do nesrečnega človeka pa zahteva narava, človeška postava in božje zapovedi. Torej?

Že res. Kdo pa naj gre na pomoč tem nesrečnim zmrznjencem? Duhovni so za to tu. Ti naj gredo. Nas to nič ne briga. Toda če bi pri tvojem sosedu gorelo, ali boš šel ti lepo počasi k požarni brambi, ki je Bog ve kje daleč, ter boš rekel, pri mojem sosedu gori, pojdite gasiti; sam boš pa lepo v senco legel, ko bi lahko ti sam pogasil ves ogenj ali ga vsaj omejil?! Če pa ti sam ne, bi pa poklical hitro še druge bližnje na pomoč.

Prenesimo to na dušno, versko polje! Duhovnik ne more biti povsod. Tudi ne sme

iti povsod! Na več krajih je zapisano: »Nezaposlenim je vstop prepovedan.« Pa tudi ne more biti vedno zraven. Druge dolžnosti ga drugam kličejo. Ti si pa tam, tam delaš, tam med takimi živiš, s temi si znan, prijatelj, v sorodu. Tvoj lep zgled, tvoja lepa modra beseda, tvoj mogočen vpliv bi veliko zalegel, nevarnost takoj odstranil ali vsaj zmanjšal. Ti lahko več, lažje in hitreje rešiš, kar se sploh rešiti da.

Tu si ti namestnik duhovnika, laični apostol, apostol Jezusov, rešitelj duš, v tvojem okolišju steber prave vere in poštenega življenja, torej steber katoliške Cerkve.

Mnogokrat se čuje vzdih, ko bi bil jaz duhovnik, ko bi jaz mogla postati mašnik! Da, prav lahko postaneš, samo če hočeš, ne samo navaden duhovnik, marveč pravi apostol v najlepšem pomenu besede. Apostol vzornega zgleda, apostol v vplivni besedi, apostol dela za čast božjo in blagor bližnjega. Čakajo te zanemarjeni otroci, sirote, duševno plahi vajenci, osamel pastirji, hlapci, dekletke; sami v se zatopljeni fantje, dekleta, kar vidi se na njih obrazih, da znotraj trpe; čakajo te delavci in delavke po tovarnah in delavnicah; koliko predsodkov imajo v tem ali onem verskem vprašanju. Čakajo te osebe z dolgotrajnim znanjem, da pomagaš napraviti pošten konec. Apostola iščejo nesrečni zakoni, divji zakoni. Zele si laičnega apostola razni bolniki, revni in tudi bogati, zapuščen starji ljudje. Pa tudi župna in podružna cerkev išče laičnega apostola. Prav tako društvo in razne druge organizacije.

To zadeva le bolj zunanje delovanje. Koliko pa je še notranjega! Tudi Jezus išče duš, ki bi zadoščale božji pravici, da bi ne bilo treba kaznovati; duš, ki bi veliko in dobro molile za grešnike najrazličnejših vrst, da,

Jezus išče duš, ki bi njegove mašnike podpirale z molitvami in žrtvami; išče duš, ki bi vsemu svetu pokazale lepoto in vrednoto, a tudi možnost krepstnega življenja.

Poglej, koliko lepega apostolskega in misijonskega dela! Ali te nič ne mika, da bi tudi ti stopil oziroma stopila v vrste laičnih apostolov? Ogrej se za pečjo božjega Srca, potem pa hajdi na delo, da ogreješ tudi druge, ki zmrzujejo v modernem poganstvu! Loti se one panoge dela, ki ti je najbližja in za te najbolj primerna!

Da ne boš mislil, da tega dela še nobeden ni poskusil, ti hočem povedati nekaj zanimivosti iz zborovanja modernih apostolov. Imeli so tridnevno posvetovanje na Nemškem v Leutesdorfu ob največji nemški reki Renu. Od 20. do 23. septembra lani je bilo. Prišli so od vseh vetrov, iz Angleškega, Francoskega, Holandskega, Belgije, Švice in tudi iz Slovenije kar dva. Udeležili so se pa tudi nekateri pravi misijonarji iz Amerike — južne — in Afrike. Torej zelo pisana družba, pa vsi in vse enega duha ter sv. apostolske gorečnosti! In čudno je bilo to, da smo govorili v vseh evropskih jezikih — nemški, francoski, angleški, holandski, flamski, italijanski in slovenski — in se tudi razumeli med seboj. Nekateri so kar javno vzklikali: kako lepa je katoliška Cerkev, raznih jezikov a enega duha.

Prav rad bi podal vsebino predavanj in razgovorov tega tridnevnega zborovanja, pa ni prostora. Zato bom navedel samo najznačilnejše misli.

Msr. Picard iz Löwna v Belgiji je rekel: Če hočemo današnji napol poganski svet prekvasiti s Kristusovim duhom in ga osrečiti, potrebujemo veliko laičnih apostolov, ki bodo izvrševali podrobno delo, ki je danes potrebno. Duhovniki imajo polne roke drugega dela in tudi premalo jih je. Za tako delo so kakor nalašč ustvarjeni laični apostoli, to je svetni ljudje, ki pod vodstvom svojih dušnih pastirjev izvršujejo podrobno dušnopastirsko delo. To delo se imenuje s papežev besedo »Katoliška akcija«, je vojaška služba Jezusu Kristusu Kralju. Pokazal je tudi, kako to že delajo v Belgiji. Res, vsa čast tem svetnim apostolom!

Dominikanec p. Guenin — beri Genen — je, osebno zadržan, poslal izdelano predavanje, kjer popisuje, kako dela 400 katehistov, kakor on imenuje svetne apostole — v okolici Pariza in drugih delavskih naselbinah. Občudovanja vredna vztrajnost in gorečnost! Ti — katehisti ali svetni apostoli — hodijo po delavskih stanovanjih, učijo otroke, oskrbujejo bolnike in onemogle, poravnavajo prepire, pomagajo, da se sklepajo pravilni za-

koni itd. In vse za »božji lon« le najrevnejši dobe nekaj nagrade. Tisti pa, ki ne morejo osebno se tako apostolsko udeleževati, zbirajo in dajejo prispevke. Lani so nabrali dva milijona 833.000 frankov, razen tega pa še 19 milijonov za invalide.

Kaj se pravi navdušen biti za katoliško stvar, je krasno pokazal in povedal en tak svetni apostol, vseučiliški profesor dr. Brom iz Nymwegna, ki je vsak dan pri sv. maši, kjer streže in je pri sv. obhajilu. Prosim, vseučiliški profesor, mož od nog do glave, priznan učenjak! Pravi svetni apostol med inteligenco ter dijaštvom!

Opisoval je, kako se katoliška akcija ali ta laični apostolat izvršuje na Holandskem. Tu se »špegelj« duša, ki misliš, da si goreča! Zato pa v Holandiji katoliško življenje tako lepo cvete povsod, ko ima take svetne apostole. Pa ta ni sam, je pa tako rekoč duša vsega laičnega apostolstva.

Nastopil je še katoliški cestni pridigar iz največjega angleškega mesta Londona, ki ima nekako 6 milijonov prebivalcev. Mlad, kakih 30 let star fant, mirnega, možatega nastopa. Govoril je angleški, a razumeli smo ga, kakor sem prej omenil, ker ni govoril samo jezik, ampak vsa njegova duša, tako da je bilo delo nekega jezuita iz Kolina, ki nam je isto povedal v kratkih stavkih nemški, skoraj zastoj. Tako zna govoriti le katoliško prevzeta duša. Orisal nam je, kako delajo duhovniki in laiki za spreobrnjenje Angleške. Delajo pa zlasti na dva načina: s tem, da tiskajo male brošure in letake, ki se na njih obravnavajo samo verska vprašanja, in s tem, da imajo pridige po večjih cestah in drevoredih. Tako imajo v Londonu že 120 takih cestnih pridigarjev, 80 moških in 40 žensk, in ti imajo vsak mesec približno 450 verskih govorov. Najprej se pojasni v kratkih jedrnatih stavkih katoliška resnica — to sme trajati kvečjemu 20 minut; potem sledi razgovor in vprašanja, ki jih stavijo poslušalci, na katera mora pač on odgovoriti oziroma povedati, kdaj bo nanja odgovoril. Vse to traja samo kakih 40 minut. Tako je v eni uri vse to končano. V Hydepark trajajo te pridige ob nedeljah celih 11 ur. Pridigarji so pa samo laiki, ki se morajo v posebni šoli za ta težki posel dobro pripraviti, preden dobe dovoljenje od škofa, da smejo javno nastopati. Vse delajo popolnoma zastoj, nobeden ne dobi niti ene pare. Iz tovarne ali urada najprej domov, potem pa na cesto! Ali ni ta žrtev teh svetnih katoličanov velika, ker delajo res samo za Boga in rešitev duš. Poslušalcev je dosti, seveda različnih. Zato mora biti tak pridigar miren, resen, dobro podkovan in neizmerno potrpežljiv. Takega radi poslušajo in ima tudi

lepe uspehe. Koliko duš, ki tavajo v umski in srčni temini, pripelje tak misijonar nazaj v naročje katoliške Cerkve.

Kaj ne, člani in članice naših M. dr., kako daleč zadaj smo pri nas? Če kdo najvažnejše družbene dolžnosti izpolnjuje, pa misli, kako veliko stori, da mu mora biti g. voditelj že hvaležen!

Največja težava je z delavsko mladino po velikih delavskih krajih, kjer skoraj vsa javnost zastruplja šoli odraslo mladino. Na eni strani brezobzirni liberalizem tovarnarjev in drugih delodajalcev, na drugi strani pa protiverski socializem in komunizem; korakata sicer vsak za se, a oba uničujeta vse, kar je še ostalo plemenitega v mladi duši. Zato je delavstvo ali z drugo besedo proletarijat — tako nesrečno in nezadovoljno, ker ga tako izrabljajo; vero in versko življenje so mu pa s posmehom in zaničevanjem zamrzili in iztrgali iz duše. Kako dobiti te ljudi nazaj, je krasno in kar se da živahno opisal abbé Cardeyn, ki je voditelj »Krščanske delavske mladine« v Bruselju ali kot se po francosko ta organizacija imenuje »Jeunesse ouvrière chrétienne«.

Začetne težave so bile strašne. S starejšimi delavci ni šlo; bili so ali sovražniki duhovnika ali pa brez korajže. Duhovnik ni smel iti v tovarne ali delavnice, ker je »vstop prepovedan nezaposlenim«. Ravno tam so pa glavna gnezda vsega delavskega brezverstva. Kako torej priti blizu? Samo potom mladih fantov, ki se počasi na to velevažno apostolsko delo pripravijo. Ta gospod je začel leta 1912. s par mladimi delavci in delavkami. Delo je počasi napredovalo in danes šteje ta apostolska organizacija 50.000 članov-aposto-

lov, ki so vedno na delu, da spravijo delavske vrste nazaj v katoliško Cerkev in v redno, zadovoljno življenje. Delokrog je ogromen, ker se vsako leto posveti delavskemu poklicu okrog 70.000 šolo zapuščajóče mladine! Povedal je. par krasnih zgledov. Tudi ta je govoril francoski. Nemci so kar strmeli, ko so v duhu gledali te žrtve in to apostolsko go-rečnost.

Ali so se tudi ženske kaj oglasile? O, ja. Sicer samo v razgovoru, a pokazale so, da so že mnogo storile, še več pa upajo storiti, ker ta ogenj je tudi nje zajel z veliko močjo. Zdaj so le bolj pridno poslušale in si posamezne misli zapisavale, da jih bodo vsaka v svojem krogu uporabile.

Nastopil je pa tudi naš g. konz. svetnik Janez Kalan, ki je prav za prav započel misel takega zborovanja. V svojem predavanju je poudaril zlasti to misel, da bi se katoličani raznih narodnosti med seboj bolj bratsko zbližali, potem bi bili vsaj med nami — katoličani — razni boji nemogoči. Da bi se bolj spoznali, je pa pač treba, da vsaj od časa do časa skupaj pridemo, se pogovorimo, dobrega navzamemo in vsak v svojem krogu širimo z vsemi močmi in sredstvi kraljestvo Jezusovo na zemlji.

Ta misel je bila veselo pozdravljena in upati je, da ne bo zaspala.

Da bi tudi pri nas misel katoliške akcije, to je katoliškega udejstvovanja naših svetnih apostolov, ne zaspala, bo največ odvisno od naših M. družb, ker so po svojem bistvu in namenu zato tu, da apostolsko delujejo.

Torej fantje, dekleta, možje in žene, člani ves svet obsegajoče Marijine družine, na dan!

Franjo Neubauer:

Presveta Rešnja Kri.

*Iz prsi si izvirala,
po lesu križa lila,
Kalvarijo močila
in grehe si izpirala.
Iztekla vsa za ves si svet,
da bil opran bi in otet.
Ah, ni imel posode zlate,
ne čaše dragocene zate
vesoljni svet, da bi željan
nastregel Te iz petih ran.*

*Po gorskih tleh si lila
in nisi src ganila,
ki trša bila so od tal
in neobčutnejša od skal.
Nedolžna sveta Rešnja Kri,
izpéri madeže strasti!
Srce, od Tebe oškropljeno
in vate naj bo potopljeno,
da čisto dvigne se nekdáj
v mirú in sreče večne kraj!*

Blaženi Janez Bosco.

Jožef Meze.

Svetniki so čast in dika sv. katoliške Cerkve, obenem pa dokaz njene nadnaravne moči. Svetost je pač cvetje, ki klije edinole na vrtu, kjer kraljuje Jezus Kristus s svojo milostjo. Kako to cvetje venomer poganja v sv. Cerkvi, nam izpričujejo beatifikacije in kanonizacije, ki se vršijo v Rimu leto za letom.

Dne 2. junija t. l. je bil proglašen za blaženega **J a n e z B o s c o**, ustanovitelj Salezijanske družbe, mladinski apostol, ki ga prištevamo med najpomembnejše osebnosti preteklega stoletja.

Bl. Janez Bosco (beri: Bosko) se je rodil l. 1815. v vasi Beki, kakih 40 km od Turina, v severni Italiji. Že od mladosti je nekako naĝonsko čutil v sebi poklic, da bi deloval za mladino in se posvetil duhovskemu stanu. Ker je bila njegova mati uboga kočarica — oče mu je umrl, ko je bil eno leto star — se je moral boriti z velikimi težavami, preden je dosegel svoj namen.

Leta 1841. je bil posvečen za mašnika. Njegovo zanimanje za mladino je rastlo od dne do dne. Kot mlad duhovnik v Turinu je mnogo spovedoval v tamošnji veliki kaznilnici za mladostnike. Prepričal se je, da se mnogi pogube, ker nimajo nikogar, ki bi se zanje zavzel ter jih otel slabih vplivov. Sklenil je posvetiti mladini vse svoje moči. Toda, kako začeti? Ker je bil prežet z globoko vero in je jasno čutil, da prihaja njegovo poslanstvo od Boga, se je v tej zadevi popolnoma prepustil previdnosti božji. Leta 1841., na dan Brezmadežne, je naletel v zakristiji cerkve sv. Frančiška Asiškega v Turinu na zapuščenega 16 letnega Jerneja Gareljija. V verskih rečeh je bil popolnoma neveden; še prekrizati se ni znal. Teĝa dečka je začel poučevati v krščanskem nauku. Povabil ga je, naj pride k njemu vsako nedeljo in praznik ter naj privede še drugih tovarišev. Ljubeznivost mladega duhovnika je napravila na fanta globok vtis; naslednjo nedeljo se je vrnil in je s seboj pripeljal šest drugih tovarišev. To je začetek njegovih »oratorijev«, ki so danes razširjeni po vsem svetu. Število oratorijancev je kmalu narastlo na 700.

Kmalu pa je spredidel, da je za mnoge potreben zavod. Tudi ti začetki so bili nadvse skromni. Nekeĝa večera je prišel

k njemu deček brez doma in staršev. Milo je jokal in prosil prenočišča. Bosco se ga je usmilil. Svoji materi, ki mu je gospodinjala, je naročil, naj mu pripravi ležišče v kuhinji. To je bila prva spalnica njegovega zavoda. Deček je ostal na hrani in stanovanju pri svojem dobrotniku, ki mu je pri dobrem mojstru preskrbel dela. Kmalu je prvi notranji gojenec dobil tovariše.

Število gojencev se je množilo in bl. Janez Bosco je sezidal zanje zavod, ki ga je pozneje povečal še z novimi stavbami. V novem zavodu je otvoril obširne delavnice, za bolj nadarjene pa srednje šole. V nekaj letih je število notranjih gojencev, vajencev in dijakov narastlo na 500.

Kako zagotoviti obstoj svojim napravam? Tudi na to je mislil bl. Janez Bosco. Po nasvetu Pija IX. je ustanovil Salezijansko družbo. Družbi je dal praveĝa duha ter pripomogel, da se člani trudijo, doseči tudi najvišjo redovno popolnost.

Janez Bosco pa je gledal še dalje. Tudi za žensko mladino je hotel poskrbeti zlasti, ker ga je k temu nagovarjal Pij IX. V ta namen je ustanovil družbo »Hčera Marije Pomočnice«. V tem podjetju je našel močno oporo v preprostem dekletu: Mariji Mazzarello, ki je bila polna božjega duha, zato je bila tudi takoj ob ustanovitvi družbe izvoljena za vrhovno predstojnico in je na tem mestu ostala, dokler ni v sluhu svetosti izdihnila svoje duše. Tudi njena svetniška razprava je v teku.

Naprave Janeza Bosca so se krepko razvijale, zavodi so se množili in prošnje za nove ustanove so prihajale dan za dnem. Nenavaden porast njegoveĝa dela je kazal, da ga je spremljal božji blagoslov in blagoslov Marije Pomočnice.

Toda kje je Janez Bosco jemal sredstva za vse te naprave? Božja previdnost mu je naklonila dobrotnike v vseh slojih. Da bi zagotovil svojim napravam trajno podporo, je strnil te svoje dobrotnike v Zvezo salezijanskih sotrudnikov in tej zvezi preskrbel tudi najvišje odobrenje.

Vendar se delavnost bl. Janeza Bosca ni raztezala samo na vzgojo mladine. Njegovo veliko, plemenito duhovniško srce je gorelo za zveličanje duš, zato se je vse-

stransko udeleževal v delu za razširjenje božjega kraljestva na zemlji. Zelo veliko je pridigoval in spovedoval. Pa tudi s peresom je deloval neumorno. Spisal je vsakovrstne knjige za mladino, za preprosto ljudstvo, zlasti pa v obrambo sv. Cerkve.

Njegova svetost je bila tako velika in razni čudoviti dogodki so se tako množili v njegovem življenju, da je kmalu zaslovel širom sveta. Ko je leta 1883. potoval v Pariz, so mu množice priredile tako sijajen sprejem, kakršnega Pariz ni videl kmalu ne prej ne poslej. Isto se je zgodilo, ko je leta 1887., leto pred smrtjo, obiskal špansko mesto Barcelono.

Bl. Janez Bosco je bil velik častivec Matere božje. Širil je zlasti češčenje Marije Pomočnice, kateri na čast je l. 1868. dogradil krasno svetišče, kamor prihajajo sedaj romarji od vseh krajev sveta in odkoder se je češčenje Marije Pomočnice razširilo po vsem svetu.

Umrl je 31. januarja l. 1888. Kdor prebira življenje bl. Janeza Bosca, mora občudovati njegov izredni organizatorični talent, jekleno vztrajnost, čudovito delavnost, neomejeno zaupanje v Boga in Marijo Pomočnico, ki je bila njegova vodnica vse življenje, zlasti pa ono visoko stopnjo svetosti, ki mu je priborila čast oltarja.

Kres.

And. Orehek.

L.

»Ali si slišal oznanilo, da bo v petek spomin sv. Cirila in Metoda?« vpraša Božičev Nacek Mikličevega Tomaža, ko gresta iz Zalesja od devete maše. »Pa si nemara spet bil zunaj cerkve?«

»Seveda sem bil, Nacek.«

»Z očetom imata vsak svoj stol, pa sta največkrat oba prazna. Le čemu plačujeta sedežnino?«

Pred pustom je Nacek prišel od vojakov. Visokovzrasli fant je podolgovatega, prikupljivega obraza s tistimi mehkiimi potezami, ki jih v fantovsko lice tako značilno začrtava čisto življenje in pridno delo. Če je kdo izrekel nespodobno besedo, je zardel kakor nedolžna deklica. Vsi dobri ljudje so ga radi imeli in vsi so ga klicali za Nacka že od njegovih deških let. Tomaž je pet let starejši, poraščen, precej čedne zunanosti. Oba veže tesno prijateljstvo. Celo staršem se je Tomaž včasih uprl ali se nepriljudno zadril nad njimi, Nacek mu je smel reči, kar je hotel.

»Ali bo spet pridiga?« se zasmjeje Tomaž na njegove besede. »No, prav je, saj župnikove nisem dosti slišal.«

»Pa zakaj je ne bi poslušal? Govoriš o veri in o cerkvenih stvareh več kakor sam župnik, poučiti o njih se pa ne daš. Meniš, da si res modrost zajel z največjo žlico? Pa pustiva to. Povej rajši, če bomo tudi letos napravili Ciril-Metodov kres. Lani me ni bilo doma. Slišal sem, da je bilo lepo.«

»Seveda bi bilo dobro. Kdaj praviš, da je praznik?« »V petek.« »Torej bi bilo treba v četrtek kuriti. Naročil bom Tonaču, naj navleče suhljadi na Vrhušček.« »Pusti no tistega Barbkinega pretepača! Saj veš, da je zmeda, kjer se le prikaže.« »Lani ni bilo nič hudega.« »Kakor hočeš. Ne zaupam mu prav nič. Ponočnjaki in pijanci niso bili še nikoli prida. Popoldne ne greš v cerkev?« »Oče imajo v Laščah sejo, moram biti doma. Pa tudi časopisja od tega tedna nisem še pregledal. Na Mlaki smo kosili, ni bilo časa.« »Tisto tvoje časopisje če pregledaš ali ne, še bolje, če ga ne. Pa pridi zvečer na vas, da se domenimo zaradi kresa.« »Dobro.« — Prijatelja se ločita. Oba sta pred leti z dobrim uspehom dovršila »Zadružno šolo« v Ljubljani, oba sta bila člana zaleške mladeniške Mar. družbe. Kakšen razloček med njima! Nacek je vestno hodil k shodom in zakramentom, točno vršil dolžnost nedeljske, tudi popoldanske službe božje, na vasi se je ponoči prikazal le, če je imel kaj opravka. »Ne morem razumeti,« je večkrat pravil, »kaj fantje prav za prav hočejo na vasi. Če v jasni poletni noči zapojejo veselo pesem, to razumem. Neumljivo pa mi je, da je klepljejo iz ene vasi v drugo, tudi po pol ure daleč, v najslabšem vremenu, v blatu, snegu in dežju. Tudi ko bi mi kdo plačal, bi ne šel tako daleč; ti reveži pa noč za nočjo in zastonj.« Toda Mikličev Tomaž je imel pri fantovanju še drug namen. Na prapor, ki je okoli njega zbiral svoje prijatelje, je zapisal ponosno krilatico: svo-

boda. Kakor je Nacka cenil, mu je bil vendarle skoraj nevoščljiv, da je imel več fantov za seboj kakor on, Mikličev Tomaž, sin največjega zemljaka v župniji. Za Nackom, čeprav so doma imeli le četrt zemlje, so šli fantje iz pametnih hiš, in bilo jih je, zlasti odkar je dorastel, čimdalje več, Tomaževih lahkomiselnikov

Ambr. Bergognone.

Milan.

Mati Stvarnikova.

pa čimdalje manj. To je dražilo njegov napuh. In okoli Nacka se je zbiralo kleno fantovsko zrnje, okoli Tomaža pa pleve: oni, ki so med mašo sloneli na pragu ali podpirali zunanji zid; oni ki so v nedeljo popoldne skoraj redno šli v gostilno, zapit svoje revne soldke; oni, ki so opravljali službo ponočnih inženjerjev in so domačo ter okoliške vasi brezplačno premerjali po dvakrat in večkrat v eni noči. Res, nič posebno hudega niso doprinašali, celo za podpiranje zunanjega cerkvenega zidu se je našel izgovorček: cerkev je premajhna! Ali vendar so jih pametni fantje gledali postrani, pametni možje pa še bolj. Njih načelnik je bil prav za prav Barbkin Tonač, ki je bil svoj čas izključen iz Mar. družbe. Tomaž je mislil, da je on kapetan, pa je bil le podporočnik, Tonač pa kapetan med temi plevami. Neverjetno je, kako so nekateri fantje malomiselniki in ne-

dosledni. Vedela je ta četa, da je bil njih poglavar izključen, pa so se rajši z njim družili kakor z Nackom, ki je bil tako odličen fant. Res ta skupina ni bila velika, ali obstojala je vendar le. Niso bili ravno hudobni. Ko bi jih angel božje sodbe vzel na svojo tehtnico, bi celo našel, da je prav mnogo izmed njih živelo v milosti

božji, toda nagibali so se na slabšo stran. Vsaka človeška tvorba je nepopolna. Tudi fantovska Mar. družba. Tudi v nji kaže izvirni greh svoje rogove: nagnjenje v hudo, oslabelost božjega spoznanja. Mikličev Tomaž je bil versko bolj mlačen, sicer pa še dosti dober fant. Bral je zelo veliko. Zanimalo ga ni samo to, kar sta mu priporočala družbeni voditelj in Nacek, še veliko rajši je bral, češar ta dva nista priporočala. Ljudje so pravili, da ima to po svojem očetu, ki tudi ni izbiral hrane svoji duši. Naročene je imel versko mlačne liste in je nosil iz Ljubljane, kamor je po opravih šel, skoraj redno vsak teden, polne žepe brezverskih in pa protiverskih listov. Pa je bil ta mož pred svetom poštenjak, celo član zaleške Mar. družbe za može. Nekdo je dejal, da je peklo potlakano s pohojenimi dobrimi sklepi. V sedanjih malomiselnih časih bi lahko rekli, da je potlakano z nedoslednostjo. Resnično verni in po srcu zelo dobri stari Miklič je z brezbožnimi časopisi zastrupljal svojo lastno družino! Ubogi Tomaž je ta strup na debelo požiral. Nacek si je mnogo prizadel, da bi ga rešil. V vseh rečeh ga je

čudno rad ubogal, glede knjig in časopisja pa je bil prav tako svojeglaven kakor njegov oče. Tudi temu je domači župnik kajkrat prigovarjal: »Pustite brezverske časopise, Miklič, to ni dobro za vašo hišo.« »Meni ne škoduje, gospod župnik, družina pa ne bere.« Ko je te besede izvedel Nacek, je brezobzirno udaril po sredi: »To je gola domišljavost in napuh! Kje je korenjak, ki bi mu mišjica ne škodovala, če jo v toliki množini uživa dan za dnem?« In res je oče postajal versko mlačen, celo malobrižen, njegov sin pa še bolj. Vsa sreča, da sta bila z Nackom prijatelja.

Ta mu ni dal miru. »Nekakšne fantovske sestanke prirejaš, kakor slišim,« mu je oponesel v nedeljo zvečer na vasi, ko sta se domenila glede kresa. »Ali jaz nisem toliko vreden kakor Tonač? Njega si povabil, mene nisi.« »Kako naj tebe po-

vabim? Vsako besedo bi mi presekal, in fantje bi se mi smejali.« »Tvoji junaki so ti seveda vse verjeli. O čem si jim govoril?« »O svobodi mišljenja.« »In o boju za svobodo tega mišljenja s temnimi silami srednjega veka. Poznam tvoje prazne besede. Povej mi enkrat jasno, kaj vendar hočeš? Začel si begati druge fante. Nisi več pet let star in vedeti moraš, kaj de-

zate nesreča. Začni rajši zopet moliti, pusti protiversko časopisje in opravi enkrat res dobro spoved, tako dobro, da boš ponižno in skesano Boga prosil odpuščenja za svojo nespamet.«

Tomaž se zgrabi za glavo: »Nacek, ne trgaj mi duše na dvoje!«

»Na dvoje! Na dvoje se mora razklati tvoja duša kakor zrelo, rdeče, na

Veronese.

Jezus in Samarijanka pri vodnjaku.

Dunaj.

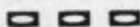
laš. Ali jaz ne mislim svobodno? Izpolnjuj zapovedi, varuj se greha, to je pravilo, vse drugo je svobodno. Nauki naše vere so tako dosledno izvedeni, da moraš zavreči vse, če zavržeš le en nauk, drug se stiče z drugim kakor jagode pri pater-noštru. Ali hočeš morda misliti, da Kristus ni Bog? Fant, učenjaki svetovnega imena, ki je nasproti njim moja in tvoja pamet kakor brlinček nasproti solncu, ponižno poklekajo pred Njim, čeprav niso duhovniki. Zakaj ne izvajaš posledic, če tako malo daš na svojo vero? Izstopiti bi moral iz Marijine družbe. Pa to bi bila

zunaj zdravo, znotraj nagnito jabolko, na dvoje, da vidiš, kaj je znotraj, in da to gnilobo izrežeš, sicer segnije celo jabolko!« »Kako strašen si nocoj, kako strašne so tvoje besede!«

»Ali si moj prijatelj, Tomaž, ali nisi? Če si ali nisi, ubraniti mi ne moreš, da bi zate ne molil. Lahko noč, mudi se mi domov. Daj mi roko, da nisi name hud!« »Ne morem, Nace, ne morem, nocoj si mojo dušo umoril!«

Tomaž zbeži pred osupnjenim prijateljem v temno mlajevo noč.

(Konec prihodnjič.)

Kdor nikdar stradal ni, ne ve, kako lačnemu kruhek diši.

Moder mož se šele oženi, kadar ima ženkico in dečico s čim rediti.

Mož mora biti srečnega zakona glava, žena pa srce.

Mlad berač bo star tat.

Naj bo hiša še toliko srečna, neprenehoma ji solnce ne sije.

Kjer žena klobuk nosi, mož slabo kosi.

Več ko je kuharic, manj je dobrih potic.

Človeka lahko po hoji, hiše po strehi, ljudi in kraje po šegah spoznaš.

Se trikrat preseliti, je enkrat pogoreti.

Družini daj pravice, ne prepolne žlice, da se ne okaplja.

Gosta selitev, pa redka molitev, ni kaj prida.

Boga se bati, greha se varovati, pa dobro storiti, je zadosti modrosti za časno srečo in večno zveličanje.

Slomšek.

NA MARIJINIH POTIH

Skrbite ...

Janez Langerholz.

Shod je minul in pričel se je razgovor med gospodom Pavletom in članicami.

Pa je dejal gospod Pavle: »Gorečnost za družbo nekam pojema. Čimdalje manj se jih priglaša za pristop.«

»Preposvetna so dekleta,« je menila Sredniškova Pavla.

»In pravijo, da niso na svetu samo za molitev, ampak tudi za veselje,« je dodala Ostrivčeva.

»Pa v šoli in v Mar. vrtcu premalo naredite,« je v sveti gorečnosti moledovala Kolenčeva Micika. »Ko bi bila jaz na vašem mestu, jaz bi jih kar primorala. Potem bi pa šlo.«

»Micika, prehuda si. Tako ne bo šlo. Prostovoljno se je treba odločiti za Marijo.«

»Prostovoljno? Seveda, prostovoljno. Ampak če se bodo dekleta prostovoljno odločala, nas bo v družbi čimdalje manj. Me se bomo postarale, mlajših pa od nikoder ni, ker gredo prostovoljno od družbe proč. Malo sile je treba; to je toliko kakor enkrat ena.«

»Le čakaj, Micika, ti bom pa nekaj povedal. Skrb za Marijino družbo ne sme sloneti samo na mojih ramah, ampak tudi na tvojih in na ramah vseh deklet. Družba ni moja, ampak je Marijina in tudi vaša. Ali razumeš, kaj se to pravi?«

»Samo malo.«

»Bom pa tebi in drugim to reč pojasnil. Poglejte! Lanj je mislila vstopiti v družbo Zadrgalova Meta. Saj se še spominjate.«

»O, dobro.«

»Potem je pa svojo misel opustila. In zakaj? Dobro veste. Njen bratranec, ki študira v mestu visoke šole, je sedel neke nedelje na kolo, pripeljal se je k Zadrgalu in toliko časa motil in rotil ubogo siroto, da se mu je slednjič posrečilo: pregovoril jo je. Meta mu je obljubila, da ne bo vstopila v družbo. In ni. Njega vam stavim za zgléd.«

»Kako... Da bomo še me druge odvrčale od družbe.«

»Porednica!«

»Ne bodite hudi. Le malo —«

»Že razumem tvojo šalo. Rečem pa: Če je bratranec Zadrgalove Mete prišel iz mesta, da jo je odvrnil od Mar. družbe, — če se ni ustrašil dolgega pota, samo da je dosegel svoj namen, če je on porabil vso moč svojega namazane jezika, da je odtrgal eno članico od naše Marijine družbe:

Andr. Solart.

Milan.

Mati lepe ljubezni.

ali se boste ve sramovale delati ravno nasprotno. Agitirajte za našo družbo, vam pravim.«

»Kdo nas bo pa poslušal. Samo če bom rekla: ‚Francka, pristopi v Marijino družbo‘, pa bo najinih besedi konec. Ze naprej vem.«

»Ali si res tako kratkoumna ali se samo delaš tako? Dvoje Gospodovih besedi mi prihaja na misel ‚Bodite preprosti kakor golobje in zviti kakor kače‘, je učil Jezus svoje apostole. In spet drugič je dejal: ‚Jaz vam bom dal usta in modrost, kateri se ne bodo mogli ustavljati in ji ne ugovarjati vsi vaši nasprotniki‘. To dvoje je tudi vam potrebno, da boste znale prav besedo zastaviti, kadar in kjer bo treba govoriti v prid naše družbe.«

»Pa smo tako nerodne. Kar ne gre beseda od nas. Ne znamo, pa ne znamo.«

»Ženske, pa bi ne znale govoriti! Pa bi ne znale prav besede napeljati! Pojdite no!«

»Res ne znamo. Pa sram nas je.«

»No, no, no, no, Pavla. Za Marijo delati vas bo sram. Še misliti ne smeš kaj takega.«

»Saj ne mislim, samo pravim tako. Ampak težko je pa le, težko. Vi ne verjamete.«

»Poslušajte me, Pavla in vse, ki imate vsaj iskrico srca za Marijo in njeno družbo. Prvo, kar vam svetujem je, da bodite z vsemi dekleti prijazne. Nobe ne prezirajte, tudi najbolj siromašne ne. Marija je mati vseh. Nekam strašno grdo se vidi, če je dekle do svojih sovrstnic, zlasti še do mlajših ali ubožnejših sirova ali odurna. Zakaj takega vedenja ne narekuje dekliški ponos, ampak ga rodi ošabnost. Upam, da boste znale biti prijazne; to vendar ni nikaka umetnost, ampak zahteva najbolj preproste olike. Poglejte, kako znajo biti drugi medeni in sladki, če hočejo doseči svoje slabe namene. — Ali bo šlo?«

»Bomo poskusile.«

»Drugo, kar vam posebno na srce polagam, je, da poskusite ljudem dopovedati in dokazati, da Marijina družba ni babbav, kakor ga nekateri sli-

kajo. Zato vam priporočam: bodite povsod vesele, nikdar pa seveda razposajene. Ali mar ni Marija mati svetega veselja? Približajte se svojim tovarišicam s tako ljubeznijo in s tako iskrenostjo, da bodo dobile zaupanje do vas, pa imate svoje delo že napol opravljeno. Povabite jih vsaj včasih k našim shodom, da bodo videle, kako se nam godi pri naših toliko razvpitih sestankih. Zlasti pripeljite take, ki kažejo veselje do družbe, pa imajo zoper njo še kakšne predsodke. Tudi to ne bo preteško.«

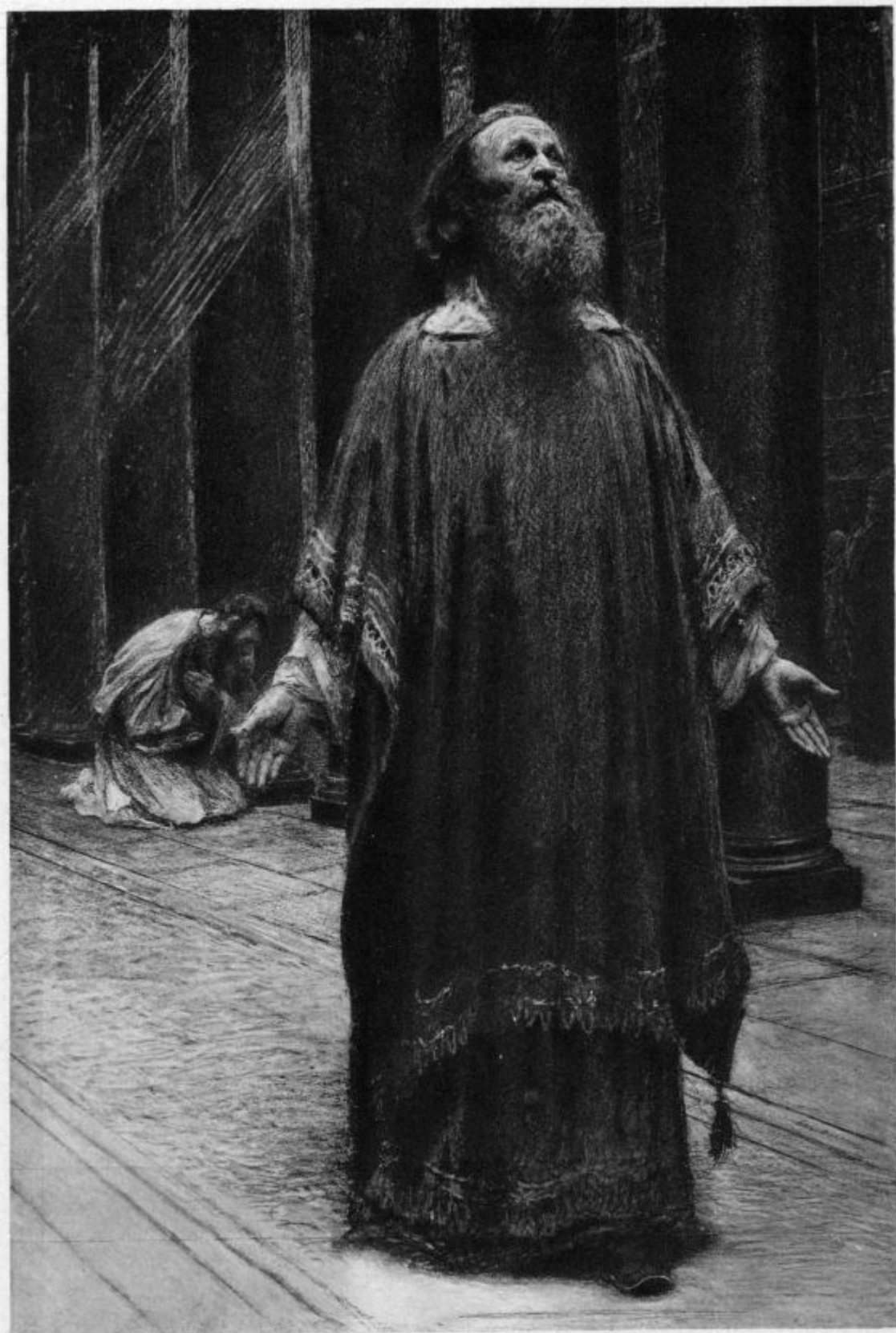
»Gotovo ne.«

»In pa na božji blagoslov nikar ne pozabite. Zavedajte se, da ste z vsem svojim delom samo orodje v rokah božjih in Marijinih. Potem pa na delo in šlo bo. Z vašim trudom in z vašo pomočjo bo naša družba na novo oživela. Z Bogom za Marijo!«

Shod se je razšel in pričelo se je nadaljevanje shoda zunaj na prostem, na potu, vsaka vas zase.

Marijina slika v glavnem oltarju na Homcu.

Farizej in cestinar molita v templju

»Čudno, da bi morale me skrbeti za družbo,« se je glasil ugovor, »čemu imamo pa duhovnike. Če jim je mar za družbo, bodo že poskrbeli, da družba ne bo izumrla.«

»Tako govori mlačnost,« je ugovarjala nasprotna skupina. »Res je, nam vsem mora biti blagor in razvoj družbe pri srcu. V družbi smo kakor v družini. Ni, da bi delala samo oče in mati, drugi bi pa lenarili ali pa celo razsipali in zapravljali domače blagostanje.«

»Bomo videle, koliko boste dosegle. Smejali se vam bodo. Me, dekleta, nismo za tako delo.«

»Poskusile bomo. Če bo šlo, dobro, če ne bo šlo, bomo pokazale vsaj dobro voljo in nihče nam ne bo mogel očitati, da same zapiramo dekletom vstop v družbo

in da jih pehamo od sebe in na pot pogube.«

Podobni razgovori so bili slišati na potih proti Studencu, proti Drnovlju, proti Prodani vasi in proti Višavam. Povsod eno in isto prerekanje, povsod pomisleki za in zoper.

Ko je pa minilo leto in dan, je gospod Pavle doživljal s svojo družbo uresničeno evangelijsko priliko o talentih in o služabnikih, ki so z njimi gospodarili.

Družba pa je rastla in se množila in duh Gospodov, duh ljubezni in medsebojne zaupanja je plaval nad njo. Kmalu je zavel čez meje, v sosednje župnije in marijansko življenje je donašalo sadove in uspehe, ki jih ni nihče pričakoval.

Ali ne bi poskusili z istim delom še pri vas? Kar na delo! Bog že čaka s svojim blagoslovom...

Ali — ali.

Gospod župnik je oznanil, da se ustanovi fantovska Marijina družba. »Komur je količkaj mar poštenosti, naj se prihlasi, da se ne pogrezne v mlakužo.« Oskrbel je zanje duhovne vaje, ki se jih je udeleževalo 170 mladeničev. Po sklepu se jih je prijavilo za Marijino družbo 29. Ustanovljena je bila prvo nedeljo v majniku.

Kaj neki zadržuje fante, da se ne ojunajo, da ne vzljubijo kongregacije. Ali ni naše življenje kakor vožnja po razburkanem morju? Ali ni rešilna deska v viharnih valovih vprav Marijina družba? — Ali menite fantje, da je Marijina družba res le za ženstvo? Ali ne veste, da je bila prvotno ustanovljena samo za moško mladino, predvsem za dijakke!... Fant, ki si ne upa v Marijino družbo iz napačnega in neumnega strahu pred ljudmi, ni vreden tega imena »fant«, — ni prost, ni svoboden, marveč strahopetnež in odvisen od človeškega obzira, navadno pa tudi od nesrečne strasti. O, kako bi mogel dopovedati, kako malo moštosti ima fant, ki ga posvetni tovariši begajo in potezajo, kamor hočejo. Fantje, spoznajte goljufivost onih lahkomišljenih, posvetnih tovarišev, ki so veliki samo v slabem govorjenju, nesramnih dovtipih in v nečastnih delih. Bodite vitezi, neustrašeni za sveto stvar. Pristopite v Mar. družbo in spoznali boste, da ni

nič lepšega in častnejšega, kot biti Marijin sin, kot imeti za mater Kraljico nebes in zemlje.

Blaženi Janez Bosco.

Pomislite vendar: Ali vas bodo na zadnjo uro tolažili oni tovariši, ali one tovarišice, ki so grobokopi fantovske poštenosti in čednosti!?

Nikar ne mislite, da je oni »fest«, ki se zna krepko pridušiti, ki zna krepko udariti, na vasi razgrajati, ali pod okno lestvo postavljati! O, kako pomilovalna slepota! Nikar tudi ne mislite, da je ta »fest«, ki ga zna najbolje po grlu poganjati! Ubogi so oni revčki, ki se s tako abotnimi in nevarnimi rečmi hočejo postavljati!

Berite naš list »Bogoljub« in oči se vam bodo odprle, pa boste spoznali, kako ničeve, smešne in vse obsodbe vredne so bile doslej vaše sodbe. Vse dosedanje ravnanje se vam bo potem neumno zdelo. Izgovor, da je »Bogoljub« zgolj za ženstvo, ne drži. Krivična sodba! Le berite, pa se boste prepričali, da je sedaj v »Bogoljubu« več beriva za može in fante, nego zgolj za ženstvo. Volje manjka, zato je pa vsak izgovor dober.

Teh besed ne jemljite za zlo; prišle so iz odkritega srca, ki vam hoče dobro.

Zgodbe Elizabete Canori Mora.

Janez Pucelj. — (Dalje.)

Z veliko pobožnostjo je prejela na dan poroke božjega Zenina, da bi on blagoslovil in posvetil to zvezo.

Na svatbi ni manjkalo zunanjega sijaja: mnogo uglednih svetov so bili povabili starši; vladalo je veselje, kakor vlada med boljšo družbo, če že ne povsem srčno in iskreno, pa vsaj na zunaj sijajno.

Mater Elizabetino, gospo Terezo, pa je sredi splošne radosti bolelo srce, stiskala sta ga ji kakor tesen strah in bojazen, ki si ju ni mogla razložiti in se ju ne iznebiti.

Gospod doktor Frančišek Mora je imel prostorno hišo na Via di Pietro. V njej je živel s svojo ženo, gospo Agato in štirimi hčera, ki so bile ostale neomžene doma, in še z dvema sestrama svoje žene. Krištof je dobro razumel, da se vstopa v toliko družino mlada nevesta ne more najbolj veseliti, zato je najel stanovanje blizu očetove hiše, zraven cerkve sv. Evstahija, v palači kneza Vespignani. Elizabeta je bila srečna: saj jo bodo lahko pogosto obiskovali njeni starši, in si je očitala, da je bila tako nezaupljiva do Boga in malodušna zadnja leta.

Krištof je ljubil svojo mlado ženo nežno in jo je obsipal z vsemi mogočimi pozornostmi, da bi se počutila srečno v novem domu. Elizabeta mu je otroško vdano vračala njegovo ljubezen in mislila samo

na to, da bi ga zadovoljila in osrečila. Tako so minuli prvi tedni zakona.

Elizabeta je polagoma začutila, da jo moč čimdalje bolj obsiplje z nežnostmi, ki so se ji zdele včasih že kar pretirane in bolešne. Prepovedal ji je opravljati tudi najlažja domača opravila; niti šivanke ji ni pustil vzeti v roke. In da bi se prepričal, če ga je ubogala, ji je, ko se je vrnil, preiskal njene prste. Da bi ga nedolžno prekanila, je Elizabeta šivala z naprstkom; saj je vedela, da je človek ustvarjen za delo kakor ptica za letanje. Pa se ji ni vselej posrečilo tako ogolju-

† Ivanka Garvas.

fati moža. Tedaj se je Krištofu obraz pomračil, gube boleznega srda so se mu zarezale ob ustih in očital ji je z bolešno razdraženostjo, da ga ne ljubi, da mu ne vrača enake ljubezni za njegovo in podobne reči.

Pretirano nagnjenje Krištofovo se je za Elizabeto sprevrglo v pravo muko: tako jo je ljubil, da jo je hotel imeti čisto in popolnoma sam in da bi tudi ona izključno samo njemu izkazovala popolnoma vso svojo ljubezen. Zato mu ni bilo všeč, da je izkazovala ljubezen tudi svojim staršem. Ti so se seveda veselili, da so svojo hčerko tako lepo oskrbeli in so nemara potihem upali, da bodo na starost pri nji našli miren pristan in so že zdaj črpali iz občevanja z njo srčnost in tolažbo pri tolikih grenkih obiskanjih usode. Kolikorkrat so mogli, so obiskovali svojo hčer, posebno v dolgih urah, ko je bila sama in je bil mož zdoma po opravih svojega poklica. Spočetka Krištof ni imel poguma, da bi kaj oporekal; pozneje se je držal ob takih prilikah resno; še pozneje nevoljno; dokler ni svoje nevolje pokazal v pogovorih, čeprav še kolikor toliko prikrito. Elizabeta je brž spoznala pomen besedi in je s težkim srcem prosila starše, naj skrčijo število svojih obiskov.

Pa to ljubosumnemu možu še ni bilo dovolj: kot bi se bal, da ne bi Elizabeta svoje ljubezni delila med starši in njim, ji je dal razumeti, da njenih staršev sploh ne vidi rad v svojem stanovanju. To je bil težak udarec za Elizabeto. Saj je vprav zaradi staršev privolila v zakon, do katerega sama pač ni imela veselja. Vdala se je volji moža. — Starši so se globoko užaljeni morali zadovoljiti s tem, da so vsak dan šli mimo oken ljubljene hčere in je ona ob tej uri stala ob oknu in so se tako pozdravili, včasih z rosnimi očmi.

Pa še to je bilo Krištofu preveč. »Tudi pri oknih se ne boš več kazala,« je velel Krištof; Elizabeta je ubogala.

*

Krištof je ljubil glegališče, koncerte in veselice. Elizabete te reči niso vlekale kdovekaj, vendar ga je vedno spremljala, da ne bi bil nejevoljen. Po naravi skromna in ponižna, je bila na drugi strani vljudna in olikana. Nihče ni mogel najti na njej kaj manj pravilnega: vse je pri-

čalo o plemenitosti njene duše. In vse to je še prav posebno vleklo nase poglede in občudovanje mnogih. Ona teža v svoji otroški preprostosti niti opazila ni. Seveda je opazovala druge ljudi, pa njih zlobe ni spoznala: kakor otrok, ki vidi zlo dejanje, pa ne razume njegovega namena. Pač pa je vse to natančno opazil s svojimi ljubosumnimi očmi njen mož. Nikakor ni dvomil nad svojo ženo; celo nekako laskalo se mu je in mu ugajalo, ko je videl, kako znanci občudujejo okusno obleko, čislajo preprosto-olikano obnašanje njegove žene itd. V svoji ničemurnosti jo je celo izpostavljaj marsikaki nevarnosti, da bi se z njo postavljaj. Na drugi strani spet pa ga je grizlo in jezilo, da bi tudi kdo drugi Elizabeto čislal ali nekako ljubil: hotel jo je imeti vso sam in hotel je, da bi tudi ona vsa imela samo njega vsega sama.

Elizabeti je bila ta ozkosrčno ljubosumna ljubezen v veliko muko. Tako skoro blazno ljubosumno ljubljena od moža

Novi pluvijal v Predosljah pri Kranju.

Načrt H. Vurnik; izd. šolske sestre v Mariboru.

je bila bolj sama kakor kdaj poprej, oropana celo svojih staršev.

Zdaj se je laže približala Bogu kakor kdaj poprej.

*

Gospod advokat Krištof Mora je zjutraj vstal prej kot navadno, ko je Elizabeta ležala še v postelji. Šel je k omarici, vzela iz nje lepo pištolo, jo pokazal ženi ter se igral z njo rekoč: »Poglej, kako lepo pištolo sem dobil snoči v dar!«

»Pa je res lepa! Pa menda ni nabita?«

»Nabita je!«

»Daj, izprazni jo, Krištof! Prosim te.«

In Krištof je vzel iz orožja naboje.

Potem je prožno iztegnil svojo roko in smehljuje pomeril na ležečo soprogo. Kakor neka nevidna sila mu je potisnila roko s pištolo v stran, ko je pritisnil. Tedaj je zagrmel strel — v pištoli je ostala še ena krogla — in na steni je zazvenelo steklo, ki se je razletelo v sto koscev. Strel je zadel podobo Križanega, ki je visela nad zgglavjem ženine postelje. Steklo podobne se je razletelo, v zidu se je naredila luknja, podoba sama pa je ostala nepoškodovana.

Od groze omamljena sta padla pred podobo Križanega na kolena in se mu zahvalila za čudovito rešitev.

Po tej grozi je Elizabetina gorečnost v hvaležnosti rastle. V solzah in molitvah se je obračala k svojemu Bogu s prošnjo, naj kroti ljubosumnost njenega moža. Bila

je to za njo grenka ljubezen, ki ji je zagrenila ali vsaj skalila vsako veselje. Starši, tako blizu so in vendar tako daleč od nje; najmanjše pomoči, niti tolažilne besede jim ne more nuditi; kako rada bi bila pri njih in delila z njimi žalost in bridkost!

Pa prišel je dogodek, ki lahko tolikrat zgladi v družinah, če je postalo v njih kaj hrapavega. Elizabeta je porodila hčerko. Mir in veselje se je vrnilo v družino. Krištof je bil vesel, popustljiv, radostno je dovolil staršem mlade matere in njenim sorodnikom, da obišejo porodnico in Elizabeta je bila vesela in potolažena.

O groze! Izkazalo se je, da deklica ne more požirati; niti kapljice mleka ne; vsi poizkusi zaman! Drugi dan po sv. krstu je dete umrlo. —

Vsi so si prizadevali, da bi po tej nesreči Elizabeti dvignili upadli pogum. Vdana sicer v voljo božjo, je kljub temu občutila vso bol te izgube. Ne samo njeni najbližji, starši in bratje in sestre, ampak tudi tast in tašča in teti in predvsem zlasti dve mlajši sestri Krištofovi se nista hoteli od nje ločiti in sta prosili starše, naj ju puste sploh za dalj časa pri nji, kar so starši tudi dovolili. Ti dve mlajši Krištofovi sestri sta ljubili svojo svakinjo kakor lastno sestro in Elizabeta se je veselila vsega tega.

Lepi dnevi družinske sreče so se vrnili v dom gospoda odvetnika Krištofa Mora in njegove žene Elizabete.

Smrt zveste Marijine hčerke — cerkvene pevke.

Dne 19. aprila t. l. nas je zapustila vzorna članica Ivanka Garvas-ova, v starosti 39 let. Vsa šentjakobska dekleška Marijina družba žaluje ob svežem grobu sosesre Ivanke. Svečila nam je ljubeznivo, a odločno s svojim zglednim, krepostnim življenjem. Po poklicu je bila delavka v tobačni tovarni v Ljubljani. Preprosta, skromna in ponižna je bila, zato si je osvojila srca vseh tovarišic. V izpolnjevanju družbenih dolžnosti je bila vestna in natančna do skrajnosti. Več let je sodelovala tudi kot svetovalka v družbenem odboru. Če je videla, da je težava ali bridkost zadela katero izmed soseser, jo je znala ljubeče tolažiti; sočustvovala je s pravo marijansko ljubeznijo, ki je lastna le dobremu otroku Marijinemu. Zelo rada je obiskovala bolne tovarišice. V takih slučajih je čutila toliko obzirnosti do bolnika, da se ni nikoli mudila pri njem čez mero, dobro vedoč, da predolgotrajni obiski bolnika zmučijo. Vedno je imela pred

oči korist bližnjega in mislila na to, kako bi sosestri ustregla.

Jezus v presv. Evharistiji je bil vsako jutro hrana njene ljubeče duše. Ljubila je svojega božjega Ženina iz vse duše, kar je odsevalo iz vsega njenega govorjenja in življenja. Kako navdušeno je večkrat govorila o Jezusu in Mariji napram svojim sosestram. Ko so dekleta spoznale globino njene čiste duše, so se ji v težavah in potrebah kaj rade priporočale v molitev. Vsaki je obljubila, da bo vpletla v svoje molitve tudi njeno zadevo.

Nemogoče je, da bi kdo ljubil Jezusa, a obenem ne častil njegove deviške Matere. To vidimo pri Ivanki prav izrazito. Nobena sila bi je ne mogla odtrgati od naše ljube Matere Marije.

Kot taka je bila vsa vneta osobito tudi za cerkveno petje. Pri šentjakobskem cerkvenem zboru je sodelovala od otroških let. Netroj Marijinih pesmic je prepela. Bila je zelo

zanesljiva altistinja. Pela je vsako jutro in vsak večer pri blagoslovih. K temu petju je posebno rada vodila male deklice vedoč, da s tem vrši Jezusu najbolj ljubo delo. Prav tako je bila tudi steber družbenega pevskega zbora. Za Marijino čast bi bila vse storila.

Približno 7 tednov pred smrtjo je morala opustiti službo. Ker zdravljenje na domu ni imelo uspehov, se je odločila za težko operacijo v bolnišnici. Ko so jo nato obiskavala dekleta, je skromno potožila, kako jo mučijo strašne bolečine. A krepila jo je misel, da je njen ljubljani Odrešenik tudi zanjo umrl na križu, in sicer prav isti dan, ko je morala sama pretrpeti najhujše. Ko je prišla na dom, so ji dali večkrat v roke sveto razpelo. Podoba Križanega je z vso močjo, kolikor jo je

še imela, pritiskala na svoje od groznega trpljenja oslabele srce. Venomer je ponavljala vzdihljaj: »O Jezus, moja križana Ljubezen, reši me!«

Ker je celo življenje črpala moči in milosti iz presv. Evharistije, ji je ljubi Jezus tudi v težkih dneh strašne boleznij lajšal trpljenje s svojimi svetimi obiski. Še na predvečer njene smrti Ga je pobožno prejela za sv. popotnico.

V petek zjutraj si je še zaželela, da bi tovarišice, ki so ji stregle ponoči, zapele kakšno pesmico. Na vprašanje, katero naj zapoje, je izvolila pesem: »Molite angeli« in nato še: »Marija skoz življenje.« Obe pesmici je pela z njimi. Nato je potožila, da je utrujena. Še par vzdihov — in njena čista duša je pohitela v naročje zvestemu Pastirju.

»Ob Mariji bi bili mi lepši, močnejši, svetejši.«

Marianus.

22., 23. in 24. julija se bo vršilo kongregacijsko zborovanje vseh slov. kat. dijakov in akademikov v zavodu sv. Stanislava v St. Vidu.

Zunaj se je bliskalo in grmelo kot ob sodnem dnevu. — Nekdo potrka. Strese me. Ave! Vstopi človek, vsakdanji in nepoznan. »Zatekel sem se k vam kot prežnanec. V viharju najdem edini odpočitek, ko ne slišim krika svoje duše. V tem kotu naj čakam do jutri.« Začel mi je pripovedovati svojo povest. Bogat, srečen, talentiran, ljubljenev vseh, staršev in prijateljev, je zapravljal vse, pokopal očeta in mater. »Sedaj sem sam in ne vem ne kod ne kam.« V kotu je utripala lučka in za njo se je neenakomerno premikala podoba, ki je včasi jasneje pokazala svoj obraz. »Znanka iz mladosti. Ali prav vidim? Kako sem mogel tako pozabiti na njo. Saj moja prva ljubezen je bila do Marije. Kje so prelepa dijaška leta navdušenja in življenja!« Okno se je mahoma odprlo, veter je upihnil lučko in petrolejko. Molk. Tišina. Zaprl sem okno, prižgal luči. Pred podobo je klečal tujev in ihtel. Zunaj se je polegel vihar, zvezdice so prodrle oblake in bilo je lepo pri — pozabeni Materi.

15. julij 1914. Jubilej 15 let. Ustanova Velikega Bonaventure, zavod sv. Stanislava, je plaval v večerni zarji. Trudni so prihajali mladi potniki — 300 po številu. Prvo kongregacijsko zborovanje. Odločna fantovska gesta in beseda. Šolar, Stabej, Tomazin, Belec — liki zase in modri prednik Kovač in naš svetnik — dr. Janez Gnidovec. Mi, ki ga dotlej nismo poznali, smo zastrmeli, ko se nam je približal: skromen in plah, tih in veder, kot egiptovski asket, ki se je umaknil v tihoto, a je vladal nad vsemi. Mlad človek si želi v idealni vznešenosti močnih osebnosti, krmarja, ki ne omahne. Gnidovec je bil tak, zato je vodil sigurno. En cilj je imel: Marija in Evharistija. To je bilo tudi geslo in življenje tistih kongregacijskih dni. Zato so bili lepi in so bili močni za slabotne mlade ljudi. V globinah src je hrepenenje po božjem največje. Blagor, kdor zna to vzbuditi, in blagor njim, ki se odzovejo.

Še o voditelju tedanjega kongregacijskega zborovanja. Ko se je ob 70 letnici ljublj. stolnega prošta g. Andreja Kalana osebno udeležil tedanjih lepih slavnosti kot skopljanski škof, je v okrašeni dvorani

samo njegovo oko opazilo neko posebnost, ki jo je sam izrazil. Vse slike so bile Marijine in te z Jezuškom. Vedno isti cilj: Jezus in Marija. Bodi to cilj tudi letošnjega kongregacijskega zborovanja!

*

Jakec Mlakar, ti bodi tretji, ki vabiš slovenskega študenta v Št. Vid, kjer si sam študiral osem let. — Tvoji tovariši so ti pisali ob smrti, kako so te imeli radi. Pozabili so pa, da si bil ti kralj. Tvoje kraljestvo je bilo vse, kjer je hodila tvoja noga in je osvajal tvoj veseli smeh. Niso vedeli za tvojo skrivnost. Kdo pozna dušo bližnjega? Eno leto si ostal doma po maturi radi oslabeledosti in bolehnosti. Vidim te, kako si stal ob oknu in zrl v dalje in srce — to tvoje široko srce — je valovalo in pelo pesem: »Gospod, nisem vreden, da postanem tvoj duhovnik, a zavoj-

ljo tvoje Matere.« Marijo je imel rajši kot vse drugo. Ona mu je dala oni čudoviti nasmeh nedolžnosti, ki ni veljal ljudem, veljal je Mariji. Življenje človeka ni zaokrožena celota, so drobci. Iz tvojih drobcev, Jakec, ki si očitoval toli umetniškega duha, bi se drznil sestaviti najsvetejšo podobo, ki si jo nosil ti s seboj od svojega detinstva — podobo tvoje Matere Marije. Tako stojiš ti med nami, ki so za Ernestom Mlakarjem, Jožetom Pi-brom, doktorjem Čibejem in mnogimi drugimi izvoljenci, prežlahnten cvet iz vrta Marijine kongregacije.

*

Pred tedni sem se razgovarjal s katoliškim visokošolcem o slovenskem študentu, pa mi je dejal: »Ob Mariji bi bili mi lepši, močnejši in svetejši.«

Dvajsetletnico Marijanske kongregacije so praznovali dijaki Marijanišča 26. maja na prav slovesen način. Vsa družina zavoda se je zbrala v okrašeni kapeli, kjer je imel krasen nagovor ustanovitelj, kanonik dr. Al. Merhar. Govoril je o našem duhovnem rojstvu po Mariji. Nato je bil sprejem 22 novih članov. Obred je izvršil prošt A. Kalan z asistenco. Pri slovesni sv. maši je pel cerkveni dijaški zbor kar najdovršeneje pod vodstvom kanonika dr. Kimovca. — Popoldne je bila akademija. Ves spored: pevske točke, kompozicija in naštudiranje, enako deklamacije in govori — vse je bilo delo kongreganistov samih: »Ave Maria« pa je pel prvi član naše kongregacije g. rev. Nace Brandstetter. Igra na klavir in Tolstega: Moč ljubezni, je bilo tudi delo dijakov, ki so igrali ob splošnem odobravanju. Posetili so akademijo domači g. ravnatelj prošt A. Kalan, pomožni škof dr. Gregor Rožman, prior Učak in drugi. — Bilo Marijino ime v mladih srcih najlepši biser!

Marijanska kongregacija za katoliški seniorat je bila kanonično ustanovljena dne 13. maja. Svoj sedež ima v frančiškanski samostanski kapeli sv. Paškalka v Ljubljani. Članov je sedaj 14. Eden — dr. Fran Čibej — je že odšel k Materi. Sestanki so vsak ponedeljek zvečer ob pol osmih.

Ali se moremo kosati? Špancem je ljubezen do Marije tako rekoč prirojena. Skoraj vsako mesto ima Marijino cerkev, in v dnevni red poštenega Španca spada, da to svetišče vsak dan obišče. V provinci Guipuzcoa, ki šteje 130 župnij, je 82 Marijinih družb s

15.000 člani. V marsikateri župniji je prav vsa mladina v kongregaciji. Skoraj vsaka Marijina družba ima tudi svoj dom, »centro« ali »circulo« imenovan. Ta dom je članom ves dan odprt. Po mestih so ti domovi naravnost krasno in udobno opremljeni. Imajo: slavnostno dvorano, sobano za biljard in druge igre, čitalnico, knjižno dvorano, prostore za akademije, govorilnico za prednika, posvetovalnico, telovadnico, bufett in kopalnico... Drže se namreč zdravega načela: kongregacija naj mladega človeka docela nase pritegne in izolika. Tako postane kongregacija res nekako središče »katoliške akcije«, visoka šola laiškega apostolstva.

Trdnjave. V Tientsinu na Kitajskem so ustanovili Marijino družbo za visokošolce na ondotni »Tientsi- University«. Prvih 6 visokošolcev je bilo sprejetih 8. decembra 1928. Prvo delo te kongregacije je krščanska knjižnica, ki se živahno razvija in je stalno odprta. Drugo delo je Marijanski list »Pei- Tschenn« (Polarna zvezda). S tem listom hočejo katoliški visokošolci-kongreganisti razširili katoliško misel v širše kroge. To je katoliška akcija v poganski deželi! Tretje delo je ustanovitev znanstvenega krožka, ki daje članom priliko, da tudi javno nastopajo in javno razpravljajo o važnih verskih in znanstvenih vprašanjih. Tako priča Marijina družba tudi na daljnem Kitajskem, da ima vsekdar mladeniško moč in živahnost.

1310 zastopnikov. V prostorih jezuitskega vseučilišča v St. Louis (Sev. Amerika) je lani sredi avgusta zborovalo 1310 kongre-

ganistov, ki so zastopali Marijine družbe iz 160 katol. visokih šol in kolegijev. Kakšen duh preveva te zastopnike dijaštva, kako dejansko izvršujejo »Katoliško akcijo«, naj pričajo sledeči izreki, ki so se čuli iz ust dijaštva na zborovanju:

»Vsak katoliški dijak, ki ve, kaj pomeni sveta maša, mora biti pripravljen, če bi bilo treba, da se splazi po rokah in nogah v svetišče.«

»Če obiščem najsvetejši Zakrament, poklekнем in skušam poslušati, kaj mi hoče Zveličar povedati.«

»Mi moramo pozivati vse katoliške dijake v deželi, naj se zavežejo, da postanejo popolni abstinenti.«

»Naši dijaki so voljni žrtvovati tudi počitnice, da bodo zanemarjene otroke poučevali v krščanskem nauku.«

Velika skupščina kongregacij iz južne Nemčije in Avstrije bo letos v Altötting-u na Bavarskem. Altötting je sloveča božja pot, kamor Nemci radi dohajajo, da se priporočajo božji Materi in zahvaljujejo za prejete milosti. V dneh 6. in 7. julija bodo zborovale članice dekliskih Marijinih družb, 17. in 18. avgusta se bodo pa sešli možje in mladeniči-kongreganisti. Na sporedu so posvetovanja odborov in voditeljev, frije govori, večerna procesija s svečami, skupno sv. obhajilo, velika škofova maša in skupno zborovanje vseh navzočih.

Lateransko pogodbo je tudi senatska zbornica v Rimu z navdušenjem odobrila ter priznala papežu svobodo v vsem poslanstvu, in popolno suverenost. Proti pogodbi je glasovalo samo 6 senatorjev, vsi drugi (315) pa so s pritrditvijo vzklikali papežu in ministrskemu predsedniku. V kratkem obišče italijanska kraljeva dvojica s predsednikom vlade papeža, ki jih bo sprejel na prestolu. Hkrati bosta kralj in kraljica obiskala baziliko svetega Petra in opravila molitev pred Najsvetejšim.

Lep dar so prinesli zastopniki nobelgardistov sv. očetu Piju XI. za zlato mašo: 70 kelihov in prav toliko pušic za hostije in 10 monštranc — vse to za misijone. — V rojstnem mestu papeževem, Desio pri Milanu, so postavili Piju XI. velik spomenik; procelje odnotne mestne cerkve so pa dali pokriti z marmorjem.

Monakovčanka v Lurdu ozdravljena. Sestra neke oskrbovalnice, 52 letna Marija Amalija Ströbel, ni mogla 12 let ne stati, ne hoditi. Vsa zdravniška pomoč v bolnišnici d. r. Izarja, je bila zaman. Ni se pa mogla izlepa sprijazniti z mislijo, da bi se od-

pravila v Lurd. Nedavno je pa kratkomalo in odločno izjavila: »Na vsak način moram v Lurd!« S posteljo so jo spravili v vagon in peljali na božjo pot. Dolgotrajna vožnja jo je silno zmučila. Nekaj dni nato je došlo brzojavno obvestilo: »Sestra Marija ozdravljena. Lahko hodi.« — Po drugi kopeli v lurskem studencu je bila ozdravljena 20 letna Ida Fantoni iz Sesto Fiorentino pri Florenci. Imela je kostno jetiko ter pokvarjeno hrbtenico. Poleg tega je bila še v spodnjih členih hroma.

Žalostna statistika. Že parkrat smo omenjali, kako v Berlinu katoliška Cerkev razveseljivo napreduje. Vendar pa katoličani v tem milijonskem mestu ne morejo še odločevati, kajti tako-le čitamo: »Berlin je bolj pogansko kot krščansko mesto. Stiska in pomanjkanje dovolj prostornih stanovanj povzroča, da se nenravnost tembolj širi. Bolezni, ki so posledica razbrzdanosti, se širijo že med mladino, da je groza. S tem v zvezi je splošna propalost: Vsak dan pripeljejo v zapore v Berlinu po 300 oseb — torej 110 tisoč na leto. Tisoči nimajo nobene strehe. 50.000 nezakonskih otrok morajo vzdrževati dobrodelni zavodi. Poleg tega ima Berlin nečastno prvenstvo, da ima na vsem svetu sorazmerno najmanj rojstev. In še to: Berlin ima 40.000 več pasjih mrcin — kot dojenčkov! (240.000 proti 200.000!) Tako izrivajo psi — otročiče iz zibelk. V naročju ženstva psički namesto otrok; v vozičkih motornih koles sede pasji kosmatinci. Berlin ima že toliko poganov kot jih ima pogansko mesto Tokio. Pa smo v Evropi! Kolika duševna revščina in zapuščenost, kolika slepota! Res žalostna statistika!

Banditi na Kitajskem so novembra meseca umorili v provinci Koeihov misijonarja p. Jožefa Winkelmana, rodoma Nemca. Dolgo časa se ni nič slišalo o njem; šele zadnje dni je došla žalna novica, da je bil v vasi Malong-ki umorjen. Pokojni je bil nardarjen in goreč misijonar.

Za škofa v Lurdu je imenovan kanonik Pierre Gerlier, ki je bil do l. 1919. odvetnik v Parizu. Med vojnim ujetništvom je v Kolinu dovršil bogoslovne nauke.

Mehika se bliža miru. Listi poročajo, da se je načelnik škofijskega sveta za Mehiko, škof Ruiz y Flores, vrnil v domovino kot pooblaščenec Vatikana, da se pogaja s sedanjim začasnim prezidentom mehiške zvezne države: Portes Gilom. Prve razgovore glede vrnitve škofa Ruiz y Flores je imel guverner pokrajine Morelia, Paskal Ortiz Rubio, ki ga imenujejo kot naslednika v predsedstvu mehiške države. Ortiz Rubio je nečak nadškofa Ortiza v Guadalajara. Znani

Kaleš je odložil mesto vojnega ministra in se je umaknil na svoje posestvo na deželi.

Ne vemo, ne kdaj, ne kje! Strassburški škof Ruch je o priliki birmovanja z 71 letnim župnikom dotičnega kraja obiskal neko 90-letno ženo. Med pogovorom se je zgrudil župnik brez besedice na tla in izdihnil. — Na prižnici je umrl 20. maja würzburški frančiškan p. Nikolaj. Spregovoril je uvodne besede za binško pridigo, pa je onemogel in padel. Dvignili so ga brž, a bil je že mrtev. Umevno, kolik strah je prevzel vse navzoče.

Proč s smešnim obožavanjem! Italijanski minister za notranje zadeve je potom okrožnice prepovedal vse prireditve in tekme za prvenstvo v zunanji lepoti.

Potrebna naredba. Štajerski dež. zbor je sprejel postavo, ki urejuje kino-predstave. Pravomočna bo postala z novim letom. Po tej postavi so prepovedane vse predstave v kinoglediščih, ki so protinravne ali sirovega značaja ter take, ki žalijo verski ali domovinski čut.

Škofijski katoliški shod so imeli na Dunaju od 14. do 16. jun. Zborovanja so se vršila v znamenju proslave papeževe zlate maše.

Kronika. (Ljubljanska škofija.) Za prvega mestnega kaplana v Kranju je napredoval Pavel Simončič; za drugega mestnega kaplana je nastavljen dr. Jožef Pogačnik, bivši gojenec zavoda »Canisianum« v Inomostu. — Umrl je 26. maja Alojzij Jarec, župnik v Hotedršici, kjer je služboval celih 25 let. Pokojni je bil vnet duhovnik in ljubitelj lepega cerkvenega petja. Kako čvrstelega zdravja je bil v bogoslovnici, priča dejstvo, da je v noči potresa mirno spal do jutra, ne vedoč, koliko strahu smo užili vsi drugi, ki smo v hladu bežali iz mesta na vse plati, zlasti na kolodvorsko stran. — Večni mir njegovi duši!

Novomašniki. Zakrament sv. mašniškega posvečenja bodo prejeli na praznik sv. apostolov Petra in Pavla v stolnici, v Ljubljani in v Mariboru. Novo sv. mašo bodo pa darovali:

Ljubljanska škofija: Anton Dodič, Ljubljana, sv. Peter, 30. junija. Govori p. Florijan Ramšak S. J.; Jože Ferkulj, Struge, 7. julija. Govori dr. Franc Terdan, prof. v št. Vidu; Julij Kessler (iz senjske škofije), Borovnica, 30. jun. Govori novoimenovani škof dr. Gregor Rožman; Anton Pipa, Metlika, 30. jun. Govori Anton Vovk, župnik v Trziču; Jožko Rupar, Ptuj, 14. jul. Govori g. Pohar C. M. superior; Vital Vodušek, Ljubljana, Mar. Oznanjenje, 30. junija. Govori dr. p. Gvido Rant O. F. M. župnik;

Martin Gorše, Višnja gora, 7. jul. Govori Jožef Oven, beneficijar v št. Vidu pri Stični; Janez Hafner, Stara Loka, 30. junija. Govori kanonik dr. Klinar, stolni župnik; Stanko Jeglič, Ljubljana, cerkev Srca Jezusovega, 30. jun. Govori Ludovik Šavelj C. M.; Janez Jenko, Ljubljana-Selo, karmeličanke, 2. jul. Govori dr. Ciril Potočnik, semeniški spiritual; Stanko Kregar, št. Vid nad Ljubljano, 7. jul. Govori Gašper Porenta, prof. v št. Vidu; Jože Smolič, Dobrnič, 7. jul.

Lavantinska škofija: Rudolf Hanželič, Ormož, 4. avg.; Jožko Klemenec, Velika Nedelja, 18. avg.; Maks Ledinek, Slivnica pri Mariboru, v avgustu; Drago Lesjak, št. Jurij ob Taboru, 14. jul.; Ivan Vodeb, Videm ob Savi, 11. avg.

Redovniki: Karel Kolenc C. M., Ljubljana, cerkev Srca Jez., 30. jun.; p. Ludovik Dovč, O. F. M., D. M. v Polju, 30. jun.; p. Konstantin Vrankar O. F. M., Maribor, 14. jul.; p. Mansvet Koren O. C., Vojnik, 21. jul.; p. Frančišek Lončar O. Cap., Sv. Jurij ob Taboru, 21. jul.

Vsem gg. novomašnikom srčno čestitamo, da jih je Gospod odbral v svojo službo. Vse pa — posebej še Marijine družbe — prosimo, da bi se jih spominjali v molitvi, da bo njih delo za duše blagoslovljeno.

Za verouk v šoli. Društvo »Krščanska šola« je izvršilo odlično uslugo vsem katoliškim staršem, ko je sestavilo jedrnat in dobro utemeljeno vlogo na kralja in na ministra prosvete, naj se ohrani verouk v šoli, ter naj bo bistven del šolskega pouka kakor drugi glavni predmeti, in da naj krščanski nauk poučujejo v to poklicani duhovniki-veroučitelji. Spomenica, ki je bila podprta z pritrdilnimi izjavami okrog 1000 slovenskih županov, je bila izročena kot prošnja slovenskega naroda v roke Nj. Veličanstva kralja Aleksandra. — Enako je hrvatska »katoliška akcija« oskrbela, da je v isti zadevi hrvatsko ljudstvo poslalo v Belgrad več sto brzojavk. — Tako je upati, da bomo dobili zadovoljiv šolski zakon.

Veliko praznovanje, Knobleharjevo slavnost, so imeli 26. maja v Škocijanu na Dolenskem. Pred cerkvijo, ki je bila vsa v zastavah, se je zbralo okrog 3000 ljudi. Na prostem, v senci košatih dreves, je bil postavljen oltar, kjer je novomeški prošt K. Čerin opravil sveto daritev. V cerkvenem govoru je ljudstvo s ponosom sprejelo pohvalo, da je kmečka hiša tista, ki daje človeški družbi, državi in Cerkvi poleg škofov, državnikov, učenjakov — tudi misijonarje. Po cerkveni slavnosti so na Knobleharjevi rojstni hiši odkrili spo-

minsko ploščo z napisom: »Tu se je 6 jul. 1819 rodil Ignacij Knoblehar, afriški misijonar.«

Jugoslovani pri svetem očetu. 18. maja je sprejel papež Pij XI. 800 hrvatskih romarjev v avdienci. Z njimi so bili zagrebški nadškof dr. Bauer in še sedem drugih škofov, ki se jim je pridružil tudi apostolski nuncij v Belgradu nadškof msgr. Pellegrinetti. V nagovoru je dr. Bauer naglašal, da se v hrvatskih škofijah uspešno neгуjejo mladinske organizacije in da se duhovščina in dobri laiki mnogo trudijo za prospek katoliškega časopisja.

Kongregacija za višješolce v zavodu sv. Stanislava.

(Poročilo o zadnjih treh letih.)

Tiho, pa z očividnim božjim blagoslovom deluje v naši hiši I. Mar. kongregacija. Članov je imela letos 80. Lansko leto so imeli vsi oni, ki so bili sprejeti že v nižjih razredih, še enkrat na izbiro, če hočejo ostati v kongregaciji ali ne; s par izjemami so vsi z veseljem podpisali posvečenje nebeški Materi.

Shode smo imeli vsak teden, razen v oktobru in maju, pa tudi sicer smo včasih naredili izjemo, da obisk shodov ni bil preveč vsiljiv. Kongregacijo je zadnja tri leta vodil prof. dr. Jaklič. Govori pri shodih so bili aktualni; svetovni nazor je večkrat stopil pred nas v novi svetlobi in toploti in budil se je v nas smisel za notranje, duhovno življenje. Po dijaških semeniščih imajo ponekod višješolci redne jutranje meditacije z večerno pripravo, nam je vsaj kongregacija dajala majhno nadomestilo. Ko je pozvonilo za shod, se je včasih seveda javila težnja za udobnostjo; na poti iz kongregacijske kapele smo si pa le večkrat morali reči, da je bilo one pol ure dobro porabljene. Večkrat smo čuli o Bogu in njegovi najlepši lastnosti: usmiljeni dobrotljivosti, pa tudi o naših vzornikih-svetnikih; osobito smo si seveda skušali vtisniti v dušo duhovno podobo naše nebeške Kraljice. Stanovske dolžnosti in dijaške kreposti, mladostne nevarnosti in sv. čistost, osnovni pojmi iz askeze, misijonstvo, cerkveno leto in podrobna razlaga mašnega kánona, to je bila povečini snov naših shodov. Poslušali smo o konvertitih, pa tudi o značilnih odpadnikih. Ponovno smo se spomnili slovanskega Vzhoda in vsi kongreganisti radi prebiramo list »Kraljestvo božje«.

Bivši naši člani so tudi med svetom ostali zvesti vzorom kongregacije, premnogi so se usmerili proti duhovstvu in njim se še posebno priporočamo v molitve. Brez dvoma

je ravno kongregacija v odlični meri pripomogla, sa so si ohranili milost poklica.

Odseki (Pijev, apologetski in misijonski) imajo večkrat sestanke; navzlic zanimivim in izbranim predavanjem pa udeležba ni vselej ravno povoljna; morda je vzrok za to v preveliki zaposlenosti članov pri drugih odsekih. Pač pa je kongr. knjižnica živahno delovala. Lani smo si nakupili tudi precej francoskega asketičnega slovstva, da dobimo kaj novih vidikov. Skupno slovesno sv. obhajilo smo imeli vsak Marijin praznik, člani pa pogosto prejemajo presv. Evrharistijo in radi porabijo opoldanski prosti četrt ure za kratko adoracijo. Ob solidni osnovni izobrazbi v bogoslovnih vedah, ob molitvi, ob marljivi porabi nadnaravnih sredstev ter ob težnji za samoodpovedjo lahko bogato »doživljamo Boga«, pa ne v kakšnih motnih čustvih, marveč ob jasnih katoliških versko-nravnih načelih in v zvestobi do njih.

Akademije 8. dec. so bile na okusno prirejenem odru prav lepe in pestre. Počastil in razveselil nas je naš prevzvišeni ustanovitelj, g. knezoškof, če je le mogel, saj ga je za zavod res sama ljubezen in skrb.

Zdaj se pripravljamo za sprejem tovarišev iz cele Slovenije ob počitniškem zborovanju dijaških kongregacij v dneh 22.—24. julija in smo že pri par odborovih sejah o tem razpravljali. Z veseljem bomo pozdravili vse nove vidike in pobude. — Tovariši, dobrodošli v naši lepi hiši. T. č. načelnik.

Vič. Zopet je neizprosna smrt pobrala iz naše srede prelepo cvetko, Angelico Makovec, vzorno in nadvse ugledno članico naše kongregacije. Početkom majnika je začela hoditi k majnikovi pobožnosti; ni pa slutila, da je to zadnji mesec njenega življenja. Bila je vnetá agitatorica za dobre časopise. Brez ugovora je vršila nelahko službo misijonarke ter spravljala katoliške liste v družine. Naj pokojna Angela izprosi gorečih in za vse dobro vnetih kongreganistinj, kakor je bila sama!

Pišce. 11. maja je minilo 10 let, kar smo tukaj ustanovili deklško Marijino družbo. V tem času je bilo sprejetih 199 članic. Od teh jih je Bog poklical sedem v večnost, dve v redovniški in 27 v zakonski stan. Nekaj jih je bilo izključenih, nekaj jih je pa razkropljenih po raznih krajih. Med sedanjimi članicami je 40 jubilarinj. Naša katoliška akcija se udeje v vztrajnem in požrtvovalnem delu po odsekih: v evharističnem, pevskem, misijonskem, časniškem, protialkoholnem in dramskem. Misijonski odsek n. pr. je razpčel 57 letošnjih Mis. koledarjev ter nabral lani poleg drugih darov 614 Din za BCM, 296 Din za DŠV in 421 Din za Slomškov sklad.

Upamo, da so se dekleta tega dobrega, apostolskega duha navzele tudi v duhovnih vajah, ki jih je tukaj imel za vsa dekleta od 9. do 12. maja p. Viktor Kopatin, D. J. iz Ljubljane. V Terezikin odsek so vstopile vse članice.

Dne 26. maja pa se je vršila zunanja proslava desetletnice za povabljeni goste v verandi našega dobrotnika g. Ivana Kostevca. Petje, deklamacije, govor voditelja, župnika Fr. Toplaka, igrice: »Moda pred nebeškimi vrati« ter živa slika: 10 let — vse je bilo prav vzpodbudno. Razšli smo se z geslom: Z Bogom in Marijo na poti krepostil!

Služkinjski dom.

Pripovedovala je tako: »Želela sem priti v mesto in prav otroško sem se veselila tega dneva. Začudena sem obstala na ogromni postaji — moje lepe sanje so me varale. Živa duša se ni zmenila zame. Bila sem brezpomembna kapljica v morskem vrtincu. Vrtar na kolodvoru me niti pogledal ni, postrešček pred vrati mi je obrnil hrbet. Edinole stražnik mi je dal prijazen odgovor in mi pokazal pot k Delavski zbornici. Zglasila sem se v posredovalnici za službe, ki jo ima tam Poselska zveza in sedaj čakam v zavetišču Marijinega doma, kdaj bo kaj... Šele sedaj čutim, kaj mi je bila domača hiša in kaj so mi bile tovarišice v Marijini družbi!« —

Poslušal sem jo in se zamislil v usodo vseh onih deklet, ki dan za dnem trkajo na vrata poselskega zavetišča in prosijo prenočišča. Tekom zadnjih 14 mesecev je bilo sprejetih 1274 različnih deklet, ki je tam dobilo 9186 prenočišč. Večinoma jih je prignala v mesto potreba, ker je v družini preveč zob in premalo kruha. Od tega prvega koraka v svet je za marsikatero odvisna vsa nadaljnja življenska pot. Če dobi v prvih tednih pošteno krščansko družbo, se bo vzdržala na površju, ko bodo besneli valovi mestnih zapeljivosti in razuzdanosti; obvarovala bo čast sebi in domači vasi.

Žal, da so služkinje svojo organizacijo dolgo zanemarjale. Nič čudnega; saj so vedno živele le za druge in mislile le na druge. V zadnjih letih pa so se zblížale in se organizirale ne samo po svojem svetovnem prepričanju, temveč tudi po svoji stanovski zavesti in svojih stanovskih interesih.

Že v prvih početkih pa je vzklija v vseh ena velika misel. Zgradimo si »Služkinjski dom«! Ta naj skrbi za varno zavetje brezposelnim dekletom, ki čakajo tedne na službo in je ne dobe, ki nimajo prenočišča in niti par

dinarjev za hrano; nudi pa naj tudi miren kotiček starim, onemoglim služkinjam.

V preteklem mesecu so si že kupile v bližini cerkve sv. Petra zemljišče za svoj bodoči dom. Da bodo mogle plačati vsaj zemljišče, ki stane 220.000 Din, žrtvujejo nekatere po 100 Din, druge tudi plačo celega meseca. Dom pa tudi ne bo zrastel sam; treba ga bo graditi, to pa ne gre brez denarja. Proračun se glasi na več kot milijon dinarjev. Služkinje same gotovo ne bodo spravile vsega skupaj. Kako? Pa saj to vprašanje ne zadeva samo njih, temveč vsako družino, ki služkinjo rabi in izrabi vse moči, zadeva nešteto kmečkih družin, ki pošiljajo svoje hčere v mesto, zadeva vsako vas, vsako občino, vsako mesto, celo deželo.

Javne oblasti bodo brez dvoma razumele žalostne socialne razmere premnogih slovenskih deklet in jim pomagale. Zato se tem potom obračamo na družine in Mar. družbe, naj jim tudi one v krščanski ljubezni odpirajo roke. Pomislite, kako se zvesta služkinja vživi v družino, žrtvuje zanjo svoje telesne moči, raduje se z njo ob veselih dogodkih, žaluje z njo ob dnevih žalosti. Cele knjige bi se lahko napolnile z zgodbami o skritih dobrih delih takih deklet, o delih, ki jih gospodinja tudi z zlatom plačati ne more. — In Marijine družbe ne pozabite na svoje članice, ki si morajo radi žalostnih družinskih razmer služiti kruha pri tujih ljudeh, zainteresirajte za potrebe služkinj vsako družino, vsako vas, vsako faro, pa tudi same po svojih močeh prispevajte!

Vsaka družina, vsaka Mar. družba naj prispeva k zgradbi »Služkinjskega doma« v Ljubljani vsaj en temeljni kamen, ki stane 500 Din!

Za življenje.

Nimajo pravega pojma. V versko-cerkvenih vprašanjih časnikarji dostikrat niso nič kaj poučeni. Zgodi se, da kak židovski časopis objavi novico, ki posega na cerkveno polje, pa se z raznimi opazkami naravnost osmeši; drugi listi pa isto zmes ponatiskujejo. Nedavno se je vlekla po vseh večjih časopisih novica, da se bolgarski princ ženi na italijanskem dvoru, pa da bo papež odnehal od cerkvene postave, ki zahteva, da se mora pri mešanih zakonih med katoličani in nekatoličani zagotoviti katoliška vzgoja vseh otrok. Vsak katoličan, ki se je učil krščanskega nauka, ve, da Cerkev od take zahteve ne more odstopiti, pa naj bodo ženi in neveste iz delavskih ali pa vladarskih krogov. — Zdaj čujemo, da je tudi italijanska kraljeva družina odklonila vsako misel, da bi

prezrla cerkvene predpise, zato na omenjeno ženitev ni misliti.

Proti neprimerni obleki učiteljic so se pritožili starši in pravoslavni svečeniki pri bolgarskem ministru za pouk. Minister je odločno nastopil: Vse učiteljice in vse uradnice pri ministrstvih morajo v službi nositi preprosto, dolgo, do vratu zapeto obleko z rokavi in iz enobarvnega blaga. Barva je lahko črna, rjava, višnjeva, bela ali rumenkasta. Ukaz velja tudi za učenke. Tudi pri nas je svoj čas prosvetna uprava razglasila neke predpise, pa so tuintam ušesa gluha.

Za dostojnost. Na Francoskem je predpisano, da mora ženstvo, ki se sportno udeležuje, nositi telovadne hlače, ki segajo 10 cm

pod koleno; hlače morajo biti iz temnega blaga. Tudi srajce brez rokavov ali s kratkimi rokavi so prepovedane. Namesto srajc morajo nositi jope (bluze) z rokavi, ki morajo biti vsaj 25 cm dolgi. — Ali se ne sliši nekam nenavadno to francosko poročilo? Pri nas bi pa tako zvano prosvitljeno ženstvo smatralo tak ukaz za »klerikalno« pretiranost. Poleg tega pa pomislimo, da Francijo vladajo framasoni!

Zakasneli duhovski poklic! Marijanišče v Veržeju sprejema v gimnazijo zdrave, nardjene fante v starosti od 14. do 22. leta, ki imajo namen posvetiti se salezijanskemu življenju v domovini in v misijonih. Naslov: Marijanišče v Veržeju, p. Križevci pri Ljutomeru.

Odpustki za mesec julij 1929.

1. **Ponedeljek.** Presv. Kri Jez. P. o. udom družbe sv. Petra Klaverja pod navadnimi pogoji.

2. **Torek.** Marijino obiskanje. P. o. udom škapsulirske br. karmelske M. b. v redovni cerkvi; kjer te ni, pa v župni.

3. **Sreda, prva v mesecu.** P. o. vsem, ki opravijo kake pobožne vaje na čast sv. Jožefu in molijo po namenu sv. očeta.

4. **Četrtek, prvi v mesecu.** P. o. udom bratovščine sv. R. Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v župni cerkvi.

5. **Petek, prvi v mesecu.** P. o.: a) vsem, ki premišlujejo dobrotljivost presv. Srca, prejmejo spravno sv. obhajilo in molijo po namenu sv. očeta; b) udom br. presv. Srca Jez.; c) udom br. sv. Reš. Telesa kakor včeraj.

6. **Sobota, prva v mesecu.** P. o. vsem, ki prejmejo sv. zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast Brezmadežni, da nekoliko zadoste za njej storjena razžaljenja in molijo po namenu sv. očeta.

7. **Nedelja, prva v mesecu.** Zunanja slovesnost sv. Cirila in Metoda. Udom rožnovenske br. trije p. o.: 1. če v bratovski kapeli molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. R. Telesom. P. o.: a) udom presv. Srca Jez.; b) onim, ki nosijo višnjevi škapsulir; c) udom Apostolstva sv. Cirila in Metoda.

8. **Ponedeljek.** Sv. Elizabeta Port. P. o. istim kakor 13. dan.

9. **Torek.** Sv. Nikolaj in tovariši. P. o. istim kakor 13. dan.

10. **Sreda.** Sv. Veronika Julijani. P. o. istim kakor 13. dan.

13. **Sobota.** Sv. Frančišek Solan. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v župni cerkvi, kjer ni redovne.

14. **Nedelja.** Sv. Bonaventura. P. o. istim kakor včeraj.

16. **Torek.** Marija Devica Karmelska. P. o. v karmelskih cerkvah vsem vernikom tolikokrat,

kolikorkrat obišejo cerkev in molijo po namenu sv. očeta. Kjer ni karmelske cerkve, lahko obišejo cerkev, v kateri je ustanovljena škapsulirska br. karmelske Matere božje. Če se slovesnost prestavi na naslednjo nedeljo, se dobe odpusti ta dan. Odpustki se lahko darujejo dušam v vičaj. Dobiti jih je mogoče od včeraj opoldne pa do danes opolnoči. Glede prejetanja sv. zakramentov veljajo odnosno iste določbe kot n. pr. za porcijunkulski odpustek 2. avg. — P. o. udom škapsulirske br. karmelske M. b. v redovni cerkvi, kjer pa te ni, pa v župni; b) udom br. sv. R. T. kakor 4. dan.

19. **Petek.** Sv. Vincencij Pavelski. V cerkvah in kapelah ustanov sv. Vincencija Pav. vsem vernikom p. o. tolikrat, kolikorkrat po prejemu svetih zakramentov obišejo cerkev ali kapelo in molijo po namenu sv. očeta.

21. **Nedelja.** Bl. Angelina. P. o. istim kakor 13. dan.

22. **Ponedeljek.** Sv. Marija Magdalena. Sv. Lovrenc Brindiški. P. o.: a) udom br. sv. R. Telesa kakor 4. dan; b) udom br. preč. Srca Mar.; c) istim kakor 13. dan.

25. **Četrtek.** Sv. Jakob. P. o. udom družbe sv. Petra Klaverja, ako molijo za razširjenje svete vere in po namenu sv. očeta.

26. **Petek.** Sv. Ana. P. o. udom škapsulirske br. karmelske M. b. kakor 2. dan; b) istim kakor 13. dan.

28. **Nedelja, zadnja v mesecu.** P. o. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec.

29. **Ponedeljek.** Sv. Marta. P. o. udom br. sv. R. T. kakor 4. dan.

31. **Sreda.** Sv. Ignacij Loj. P. o. udom br. sv. R. Telesa kakor 5. dan. Dalje v jezuitskih cerkvah vsem vernikom p. o. tolikokrat, kolikorkrat po prejemu sv. zakramentov obišejo cerkev in molijo po namenu sv. očeta in sicer danes ali pa prihodnjo nedeljo, kakor je kje določeno. V Ljubljani n. pr. za cerkev sv. Jožefa je določena nedelja.

»Bogoljub« stane za celo leto 20 Din. — Naročnino in reklamacije sprejema: Upravništvo »Bogoljuba« v Ljubljani, rokopise pa: Uredništvo »Bogoljuba« v Ljubljani.

Izdajatelj: Ivan Rakovec. — Urednika: dr. C. Potočnik, A. Čadež. — Za Jugoslav. tiskarno; Karel Čeč.

DOBRE KNJIGE.

Uredništvu poslane, priporočljive novosti:

Geschichte der Marianischen Kongregationen. Kurzer Überblick nach dem Lateinischen bearbeitet von Paul Kellerwessel S. J.

Maria Gnadenmittlerin. Die Lehre von der allgemeinen Mittlerschaft Marias in Fragen und Antworten dargelegt von Josef M. Hover S. J.

Lehre uns beten. Eine kleine Gebetschule von P. Anton Koch S. J.

Oni, ki razumejo nemški jezik, bodo v teh brošuricah našli zase in za druge marsikaj novega in poučnega. Založba vseh treh: Verlag der »Fahne Mariens«, Wien 9/1, Lustkandlgasse 41.

Stjepan Pavunić: Hrvatski hodočasnici pred lurdskom špiljom. 1928. Opis lanskega romanja v Lurd (s slikami). — Naroča se pri pisatelju župniku Stj. Pavuniću v Koprivnici.

Naše prijateljice. O življenju in cvetenju sobnih rastlin. Spisal ing. agr. Ciril Jeglič. S 94 podobami. Založila Družba sv. Mohorja v Celju.

Če omenjamo tudi v »Bogoljubu« to knjigo, storimo to radi tega, da opozorimo nanjo osobito člane in članice olepševalnih odsekov po kongregacijah. Skrb za lepoto hiše božje, za okrasitev oltarjev, tabernaklja, družbene podobe — bo ta knjiga močno olajšala, ker nudi kratka navodila, kako negovati sobne rastline. Knjiga vsebuje najprej umestne nauke in nasvete za sobno vrtnarstvo, nato pa uči, kako treba ravnati s posamnimi rastlinami, da lepo uspevajo in cveto. Take knjizice smo si že davno želeli.

Sveti Anton Padovanski-čudodelnik. Molitvenik. Priredil Alojzij Stroj, kanonik v Ljubljani. 1929. — Jugoslovanska knjigarna.

Imamo, pa ne poznamo. Tako bi lahko rekli o prelepi knjižici z zgorajšnjim naslovom. Častilcev »velikega svetnika« Padovanskega je med Slovenci prav mnogo, največ seveda takih, ki gredo k sv. Antonu samo takrat, ko so v stiski, ali ko iščejo pomoči ob izgubah, ko hrepene po zakonski sreči itd. Gotovo pa ne pretiravamo, če pravimo, da jih je med nami le malo, ki bi jim bilo življenje sv. Antona P. kolikortoliko znano. V tej knjižici najdemo točno sestavljen življenjepis; poleg tega pa še navodilo za pobožnost 13 torkov na čast sv. Antona. Dodan je seveda tudi popolen molitvenik, ki vsebuje vse potrebne molitve in še posebej prošnje k sv. Antonu v raznih potrebah.

Če prideš v Jugoslovansko knjigarno v Ljubljani, ne pozabi pogledati te knjižice, pa se boš prepričal, da je resnično, kar smo povedali.

RAZNO.

»Merilo, ki tudi kaže notranjo veljavo kongregacije, je njeno razmerje do sv. Evharistije.« Te besede so povzete iz poročila o neki Marijini družbi. V evharističnem življenju posameznega člana (članice) je skrivnost vsega duhovnega napredka. To življenje buditi, gojiti, krepiti je bila in je še skrb vseh ki so odgovorni za prospeh v kongregaciji.

Oče rokodelskih pomočnikov Kolping je uvrščen na zapisnik onih, ki je zanje rimska

stolica dovolila in vpeljala razpravo za svetništvo. Namestnik postulatorja, kard. Schulte v Kolinu, je kapucinski pater Krebs v Aachen. Kolping je umrl 1865 v Kolinu, star 52 let.

»Dajte in dalo se vam bo...!« Veron in pobožen plemič je poslal nekoč svetemu Janezu od Boga, ustanovitelju reda usmiljenih bratov, 25 zlatnikov za podporo revežem in bolnikom. Se isti dan pride plemič preoblečen k svetniku, proseč ga pomoči. Sv. Janez je gamil s svojo malo prošnjo; dal mu je onih 25 zlatnikov, poleg tega ga je lepo potolažil. — Drugi dan plemič zopet pride. Z veseljem pripoveduje ves dogodek in premišljeno poskušajo, pa izroči svetniku 150 zlatnikov. Tudi je od tega časa dalje vsak dan pošiljal veliko kruha in mesa za bolnike. — »Dajte in dalo se vam bo...« Koliko dobrot smo že prejeli tam ob tabernaklju — in kaj smo mi dali Jezusu?!

Cerkve spreminjati v kino-dvorane — nad tem imajo posebno veselje ruski boljševiki. Posnemali bi jih pa radi tudi rdeči mestni svetovalci na Dunaju. Nedavno so kupili dvorec nekega bivšega nadvojvode na Dunaju za mestno otroško zavetišče. V gradu je bila tudi kapela. Takoj so jo spremenili v kino. Svetniške slike na stropu so preslikali s prizori iz otroških pravljic... Ti pa umevajo, kaj je vzgoja! Naj bi vsaj mladini privoščili kaj božjega!

Tečaji duhovnih vaj v tretjem četrtletju 1929.

- od 8. do 12. julija,
  - od 5. do 9. avgusta,
  - od 19. do 27. avgusta (osemdnevne),
  - od 2. do 6. septembra,
  - od 15. do 21. septembra (petdnevne).
- Za inteligente:
- od 14. do 18. avgusta.
- Za abiturijente:
- od 18. do 22. julija,
  - od 24. do 28. julija.

Vsak tečaj se začne zvečer prvega in konča zjutraj drugega zgoraj imenovanih dni: Udeleženci naj bodo v »Domu« do 6. ure zvečer prvega dne. Za udeležbo naj se pravočasno priklase. Ako bi kdo izmed priklašenih ne mogel priti, naj se pravočasno odglasi, da napravi mesto drugemu.

Oskrbnina znaša za čas tridnevni duhovni vaj 120 Din. Pišite na naslov: Vodstvo »Doma duhovnih vaj«, Ljubljana, Zrinjskega 9.

Varno naložite svoj denar v
VZAJEMNI POSOJILNICI
v Ljubljani, poleg hotela UNION
Obrestovanje najugodnejše

Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvo i. t. d.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

V LJUBLJANI

Obrestuje hran. vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka. Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 160 milijonov dinarjev.

SALDA-KONTE
ŠTRACE - JOURNALE
ŠOLSKE ZVEZKE - MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO-IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE TISKARNE

PREJ

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6

IL NADSTROPJE

Bogoljub velja v l. 1929

za posamezne naročnike

za vse kraje v Jugoslaviji	Din	20 [—]
„ Avstriji	šil.	3 [—]
„ Italiji	lir	8 [—]
„ Češko-Slovaški	Kč	15 [—]
„ Franciji	frank	12 [—]
„ Ameriki	dol.	—50

Precizne ure

Schaffhausen. Omega. Doxa itd.

dobite najceneje pri urarju

L. Vilhar, Ljubljana

Sv. Petra cesta 36

Razni **kipi** in **slike**, najrazličnejši **molitveniki**, vse **potrebščine** za **Mar. družbe** in vse **pisarniške potrebščine** se dobe

V PRODAJALNI K. T. D.

H. NIČMAN v Ljubljani

Slovenske gospodinje in dekleta kupujejo samo edino domače testenine

ki so priznane najokusnejše in tudi najcenejše ter najhitrejšje pripravljena jed.

priporoča

Posteljno in namizno perilo

A. & E. Skaberné
Ljubljana

To je najboljše v poletni dobi za pojačenje krvi!

ker samo močna in zdrava kri more ohraniti in vzdrževati naše telo zdravo.

Pojačenje krvi je potrebno vsem onim osebam, ki so tekom minule zime prebolele kakršnokoli bolezen, vsem osebam, ki so **malokrvne, bledega obraza, slabih živcev, katere trpe na pomanjkanju teka**, katere zelo pogostoma muči **glavobol in pomanjkanje spanja**, osebe, ki se takoj utrudijo celo pri najmanjšem duševnem ali telesnem delu, osebe ki trpe ali so trpele na **malariji**, razdražljive osebe ali vobče slabotne osebe.

Okrepljenje krvi je dalje nujno potrebno vsakemu dečku ali deklici, ki pohajata šolo, potrebno je okrepjenje krvi vsem osebam, ker nam

to veleva narava, da v teh poletnih mesecih pojačujemo in osvežujemo kri.

Način, kako si pojačimo in osvežimo svojo kri, je enostaven, naglo izvedljiv in siguren, in na ta način so si ljudje pomagali že odkar stoji svet.

Človeška kri izgubi vsled raznih okoliščin eno glavnih svojih sestavin, in to je železo; vsled tega je nujno potrebno krvi nadomestiti železo potom zdravstvenih preparatov, ki hranijo v sebi železo, in radi tega samo taka kri more ohraniti in vzdrževati naše telo krepko in zdravo.

Eden takih preparatov, ki vsebuje železo in se vporablja že mnogo in mnogo let z najboljšimi uspehi, je:

»ENERGIN«

železnato kina-vino.

Energín železnato kina-vino je doslej preizkusilo nad tisoč zdravnikov in zasebnikov. Vsi ga hvalijo in priporočajo.

Energín železnato kina-vino je povrnilo zdravje brez števila otrokom, odraslim, dečkom, deklicam, ženam, mladim in starim.

Energín železnato kina-vino krepi, čisti in osvežuje kri, krepi celo telo in je stori odporno proti vsem boleznim.

Energín železnato kina-vino napravljaja **vidne uspehe**.

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah 1 velika steklenica $\frac{1}{2}$ litra vsebine D 40'—

Kjer bi ga ne dobili, naročite naravnost na naslov:

Laboratorij „ALGA“ SUŠAK 43

3 velike steklenice po $\frac{1}{2}$ litra po povzetju Din 128'—

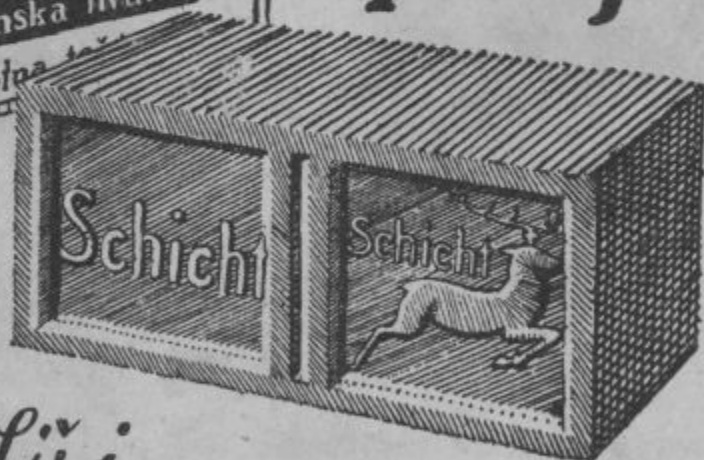
6 velikih steklenic po $\frac{1}{2}$ litra po povzetju Din 248'— in ena zastoj.

Schichtov

način pranja

je

najboljši.

Namakaj z „ŽENSKO HVALO“,
izpiraj s **SCHICHTOVIM MILOM.**